

KÖZLÖNY

Építészeti programok az Ibériai
félszigeten 2007 októberében
– I. rész

Műemlékes konferencia Eszter-
gomban – látogatás Vitéz János
Studiolójában

Az Építésznők
Nemzetközi Szövetségének
15. Kongresszusa

Magyar Építőművészek
Szövetségének hírei

Szubjektív beszámoló a 40.
SAVARIA Urbanisztikai Nyári
Egyetemről – II. rész

A Budapesti Építész Kamara
közleménye

MŰHELY • Kelenföldi pályaudvar és térsége

ÉPÍTÉSZ
KÖZLÖNY – MŰHELY
178. szám
2007. december

A Magyar Építész Kamara és a
Magyar Építőművészek
Szövetsége havi tájékoztatója

ISSN 1789-0934

Kiadja:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
Felelős: a kft. ügyvezetője

A szerkesztőbizottság elnöke:
Eltér István
(a MÉK elnöke)

Felelős szerkesztő:
Eltér István
(a MÉK elnöke)

Szerkesztőbizottság tagjai:
Dér Andrea (MÉK),
Bolberitz Henrik (MÉSZ),
Körmendy János (MÉK)

Szerkesztőség:
H-1088 Budapest,
Ötpacsirta utca 2.
Tel./fax: 06-1-318-2944
E-mail: mek@t-online.hu
www.mek.hu

Hirdetésfelvétel:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest,
Tárogató út 26.
Telefon: 06-1-200-7330
fax: 06-1-275-3070
www.publicitas.hu

Tartalom

4 Építészeti programok az Ibériai félszigeten 2007 októberében – I. rész

8 Múltunk a magasból fotókiállítás

9 Műemlékes konferencia Esztergomban – látogatás Vitéz János Studiólójában

10 Elnökségi határozatok
Küldöttgyűlési előzetes
A MÉK Elnökségének eseménynaptára

13 Jog – Kötelesség – Szabály – Figyelem

14 Az Építésznők Nemzetközi Szövetsége (UIFA) 15. Nemzetközi Kongresszusát Bukarestben tartotta 2007. október 1-6. között

17 A MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGÉNEK HÍREI:

Szemelvények a MÉSZ 2007. október 25-i üléséről

Ami történt... MÉSZ-eseménynaptár október

Ami történni fog... MÉSZ-eseménynaptár december

Szakmai beszámoló

MÉSZ Könyvtár

Házunk tája

Az Építészek Nemzetközi Szövetsége (UIA) Nevelési és Művelődési Létesítmények Bizottsága XVIII. Szeminárium, Torontó

Pályázati beszámoló

20 Szubjektív beszámoló a 40. SAVARIA Urbanisztikai Nyári Egyetemről

26 Pilis Város Önkormányzatának állaspályázata

A Budapesti Építész Kamara közleménye

A Magyar Építész Kamara Elnökségének 2007. november 16-i állásfoglalása

Közlemények

▶ Építészeti programok az Ibériai félszigeten 2007 októberében – I. rész

Madrid

Madridban minden október első hetét az építészetnek szentelik. Az Építészeti Hét ez évi programjának lehetőségét megragadva Nyáry Erika, Madridban élő fiatal magyar építész úgy gondolta, hogy hírt kellene adni a magyar építészet eredményeiről is.

A MÉK berkein belül kezdte meg e promóciós tevékenységet és könyvek terjesztését, kiállítások és vetítések, konferencia megszervezését célozta meg. Az előkészítő munka során sok hazai és spanyol szervezettel kapcsolatba került, és egyre több és különböző program körvonalazódott.

Az idő rövidsége, a pénzforrások elégtelensége és ebből (is) kifolyólag a szervezéshez szükséges háttérszervezet felállításának a hiánya végül is határt szabott a nagyívű terveknek, és szerényebb körülmények között valósult meg a magyar bemutatkozás.

Jómagam csak nyár közepén kaptam az első levelet, amiben építészeti könyvek ajánlását és a kiadókkal-szerzőkkel való kapcsolatteremtést kérte tőlem Erika, de aztán az idő múlásával és az ötletek sokasodásával egyre több szálon kapcsolódtam én is a szervezésbe. Az épített örökség bemutatásának érdekében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal részéről is elindítottunk egy programot, ami végül is szintén a fentiekben említett okok miatt ugyancsak csökkentett mértékben, de sikeresen megvalósult. Mivel a soron következő Európai Építészetpolitikai Fórum ülése október 11-től Portóban volt esedékes, összekötve a két programot én képviseltem a MÉK-et a madridi eseményeken is. Kiutazásomat megragadva (és ismét, a szűkös anyagiak miatt

is) a MÉSZ és a Budapesti Városvédő Egyesület is felkért kiállításuk megnyitására.

Madrid, a magyar programok

Október 1-jén este nyitottunk meg két kortárs kiállítást a Silo de Hortaleza-ban. Az újrahasznosított ipari épületet a helyi önkormányzat (Madrid egyik kerülete, Hortaleza) kulturális rendezvények megtartására, főleg – a siló-torony alaprajzi adottságai miatt – kiállítások rendezésére használja. A felső szint körbeüvegezett „kilátóterasz”, ahonnan az esti sötétedésben izgalmas volt a látvány Madrid dimbes-dombos régebbi beépítésű területére, a környező, igen jó minőségű 1970-es évekbeli lakótelep épületeire és főleg az új, jelenleg épülő toronyházak halmazára. Itt tartottuk a megnyitót, melyet fogadás követte, majd lefelé ereszkedve a központi csigalépcsőn tekinthették meg a főleg fiatal építészekből álló vendégek két szinten a Fialok feketén-fehéren című kiállítást, melyhez a magyar–angol nyelvű katalógusokat is rendelkezésre bocsátottuk. A MÉSZ által tavaly kétfordulós „pályázat” alapján kiválasztott anyag madridi kinyomtatásához a MÉK is támogatást nyújtott.

Az utána következő szinten voltak láthatók Dóczé Péter speciális látványtervei, melyek piros-zöld szemüvegen keresztül nézve háromdimenziós képen mutatták az elképzelt épületeket. Itt állítottuk fel azt az installációt is, amely Losonczy Áron fényáteresztő betonjának legújabb, sötétszürke-fekete színben játszó, különböző mintázatot mutató paneljeit mutatta be. A Silo szerepelt az Építészeti Hét épületlátogatási programjában is, mert az épület újrahasznosítását és annak építészeti megoldásait, a központi vasbeton-szerkezetű közlekedő maggal, jó építészeti produktumként jegyzik. Építész: José Maria de Paredes. A vezetett épületbejárás alkalmával körülbelül 100 építész iránt érdeklődő látogató tekintette meg az épület mellett a magyar kiállításokat is.

Október 2-án az Európai Unió és Európa Parlament madridi képviselője adott helyet egy félnapos konferenciának. Erikaék itt helyeztek el már korábban egy kültéri óriásposztert, mely az összes magyar programra felhívta a figyelmet (akár maga Manuel Barrozo is értesülhetett róluk, mert pont a konferencia napján tett látogatást itt!). A konferenciát a képviselő vezetője, majd dr. Tóth Gábor, Magyarország spanyolországi nagykövete és Németh József, a Magyar Turizmus helyi irodájának igazgatója nyitották meg. Két előadás vetített formában jelent meg. Pásztor Erika-Katalina „Budapest Offers More” című izgalmas és látványos videoanyaga Budapest jelenlegi életéről és az aktuális nagyprojekteken, pályázati anyagokon (Kormányzati negyed, Kopaszgát, Budapest Szíve, 4-es Metró, stb.) keresztül jövőbeni építészeti megjelenéséről adott képet. A KÖH részéről is vetített anyagot vittünk. Hack Róbert, a KÖH egyik fotósa egy európai uniós projekt keretében fotózta végig a budapesti szecessziós épületek egy kiválasztott állományát, mely anyagból 2006 nyarán a Várban lévő Örökség Galériában nyomtatott és vetített kiállítás nyílt. Most a két anyagból egyet gyúrtunk, és kevés angol nyelvű bevezető szöveggel, a vé-

Az óriásposzter (előtte: Pásztor Erika-Katalina, Tihanyi Dominika, Kovács Árpád, Rácz Jolán)

FOTÓ: NYÁRY ERIKA

A COAM épületismertetője egy metróállomáson

FOTÓ: RÁ CZ JOLÁN

A Fiatalok feketén fehérén kiállítás a Siloban

FOTÓ: NYÁRY ERIKA

gén térképpel és Bartók zenéjével komplett „vefített kiállítást” készítettünk. Egyfajta ország-marketingnek is szántuk az anyagot, a szecesszió mindenütt „kelendő árucikk”, jó figyelemfelhívó. A veítés mellé a Monarchián belüli Magyarország helyzetét és ezzel összefüggésben a szecesszió különféle ágainak magyarországi megjelenési formáit ismertető bevezetőt mondtam.

Két valódi és magas színvonalú prezentáció alkotta a konferencia másik részét. Tihanyi Dominika és Kovács Árpád mutatta be profi módon az Új Irány Csoport tevékenységét, a munkájukat meghatározó filozófiáját és projektjeit, átgondolt szerkezetben és meggyőző képanyaggal. Losonczi Áron pedig saját találmányának, a fényáteresztő betonnak mesélte el természetesen szintén gazdag képanyaggal illusztrálva a „fejlesztés-regényét”, az ötlet megszületésétől a jelen pillanatig, amikor nagyon sokféle módon, a világ több országában, neves építészek és cégek hasznosítják az újfajta anyagot.

A konferencia látogatottsága sajnos nem volt olyan, amit a tartalma megérdemelt volna. A két veített prezentáció azonban látható volt és a konferencia alkalmával kikapott sokféle nyomtatott anyag, MÉK-évkönyvek, fff-katalógus, Hack-kiskatalógus, várostervezési kiadvány, a szecesszióval foglalkozó és a közvetítéssel több magyar cikket is tartalmazó exkluzív barcelonai lap; a coupDefouet megfelelő számai, valamint a turisztikai kiadványok elvihetőek voltak azon a napon is, amikor itt is volt vezetett épületlátogatás az Építészeti Hét keretében. Ekkor 800 látogató fordult meg az épületben, mely élénk színű vörösréz hom-

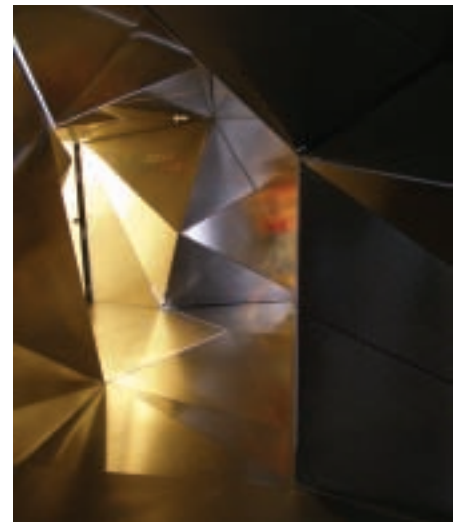
lokatával elég feltűnő jelenség a nagy forgalmú Paseo de la Castellana sugárúton. Építészek: Hosé Antonio Corrales és Ramón Vázquez Molezún.

Aznap, még mindig október 2-án, este nyitottuk meg az ÖTM Építésügyi és Építészeti Főosztálya és a KASIB Mérnöki Manager Iroda segítségével kijuttatott „A példa ereje – Europa Nostra díjas alkotások Magyarországon” című kiállítást, melyet a Budapesti Városvédő Egyesület bocsátott a program rendelkezésére. Az új díjak elnyerésével folyamatosan bővülő anyag gazdag keresztmetszetét adja a hazai műemlékállomány-nak, ezzel együtt a különböző korszakok építészeti színvonalának, ugyanakkor a magyar műemlékvédelmi munka eredményeinek. A kiállításra szintén egy kerületi önkormányzati kulturális és szabadidős központban került sor, ahol néhány vendég a képek láttán szívesen emlegette korábbi magyarországi utazását. A kiállítás megnyitóval egy időben tervezett, az örökségi témát erősítendő újabb KÖH-veítés a veítőterem foglaltsága miatt későbbre tolódott. A Hack-anyag CD-jének másolatát mindenesetre otthagytam, de előre megbeszélte hozzájárulás alapján szabad felhasználásra, további ország-promóciós célokra átadtam a Magyar Nagykövetségnek, a Magyar Turizmus irodának és egy példányt a Spanyol Műemléki Intézet vezetőjének is.

Október 4-én indult az utolsó magyar megmutatkozás; a Nagy Bálint által összeállított Sketches and Reality című anyag veítése. Dévényi Tamás, Karácsony Tamás,

Pelényi Margit, U. Nagy Gábor és Vincze László szabadkézi terv-vázlatának és az elkészült épületeknek a képei váltogatták egymást a Madridi Építészakara (COAM) Alapítványa székházának kirakatában – kívülről és belülről egyszerre látható módon. Ez az ötlet tavaly valósult meg Madridban először, akkor Alberto Campo Baeza rajzainak és épületeinek képeit veítették itt. Az este 8 órára meghirdetett, összesen 4 kiállítás (az említett magyar, egy angol: Alison & Peter Smith és két spanyol: Excepto16 és Perdidos című) megnyitását ígérő program óriási tömeget vonzott. Erika szerint mindig ekkora a jórészt fiatal vagy még egyetemista építészekből álló tömeg a COAM kéthetenkénti kiállítás-megnyitóin.

Jó volt látni a sok érdeklődő embert, az élénk beszélgetést, érezni a jókedvű, vibráló légkört, ami olyan intenzitásra jutott rövid idő alatt, hogy a megnyitóbeszédeket el is sodorta – egyszerűen nem tartották meg őket, nem volt rájuk igény! Ami még jobban feldobta az estét az az volt, hogy az egyik spanyol kiállítást, ami évente ilyenkor a legjobbnak ítélt hallgatói csapatmunka, akkor, a megnyitó alatt állították fel. A hatalmas tömegben tíz-tizenkét fiatal begördített néhány fakonténert, és azokból bámulatos gyorsasággal, összeszokott mozdulatokkal varázsolták elő a projekt elemeit, kivilágított térbeli alaprajzokat, metszeteket, kukucsáló-dobozokat, veített előadást, sőt futurista öltözeteket is, mindezt Perdidos, azaz Lost, azaz Eltűntek címmel.

A Hotel Puerta America, 4. emeleti közlekedője (Eva Castro & Holger Kehne) FOTÓ: RÁCZ JOLÁN

Összegezés

A magyar kiállítások 3–7 hétig lesznek láthatók Madridban.

Összefoglalásként azt mondhatjuk, hogy elindult a magyar építészetről való híradás, de a fogadtatás, főleg a legmagasabb színvonalú program, a konferencia esetében nem ütötte meg a várt mértéket. Csak találgatjuk, hogy mi lehet az oka, hogy az Európa bármely országában nyugodt szívvel ajánlható előadások és kiállítások iránti érdeklődés miért nem volt igazán kielégítő. Az egyik ok bizonyára a program végső kialakulásának túl kései időpontja, és emiatt a kellő intenzitású hírvetés elmaradása. Másik okként az Építészeti Hét sok egyéb programját is megjelölhetjük, de harmadik okként biztosan felsorolható a spanyolok önmaguk felé fordulása. Amit nem kritikai megjegyzésnek szánok, hanem ténymegállapításnak. A nagy, valaha még erőteljesebb, minden értelemben, tehát kulturálisan is gazdag ország el van foglalva belső, saját történéseivel, kis jele lehet ennek az is, hogy nemigen hajlandók más nyelven megszólalni. A távoli, magáról híreket alig adó kis Magyarország nemigen tudja felkelteni nagy tömegek érdeklődését.

Ezért köszönetet kell mondanunk Nyáry Erikának, mert nem volt kis vállalkozás megkísérelni, hogy áttörjük ennek az érdeklenségnek a falát. Végül is ott voltunk, megjelentünk, a katalógusok, évkönyvek, a hamarosan az építészeti könyvesboltokban megvásárolható könyvek a rendezvények lezárulása után is ott maradnak az építészek kezében, ha fellapozzák őket, biztosan találnak érdeklődésüket felkeltő épületeket, marad egy benyomás, egy íz a magyarokról. És ezek után már nem a teljes ismeretlenség homályából kell előlépnie bármilyen magyar építészeti megnyilatkozásnak. A fentiekben említettekkel együtt köszönet illeti az összes többi résztvevőt és támogatót, egyéneket és szervezeteket, akik lehetővé tették a magyar építészet madridi megjelenését.

Madrid, Építészeti Hét

A madridi Építészeti Hét eseményeit szeptember 29.–október 7-ig hirdették meg, de ahogy itthon, ott is sok előzetes és túlnyúló rendezvény is kapcsolódik hozzá.

Négy fő rendezvénykategória van, ezeknek

Casa de Baños / Közfürdő (Carmen Gil Torres)

megfelelő a programtájékoztató struktúrája is: kiállítások; épület- vagy településlátogatások; konferenciák-előadások-beszélgetések; filmvetítések.

Kapcsolódott mindehhez egy éjszakai hangkoncert, ami azt jelentette, hogy október 1-jén este 1/2 11-kor a részvételüket bejelentő templomok harangjait megszólaltatták szerte a városban. És az építészet reklámozásából a metró és a helyi érdekű vasút is kivette a részét; több állomásukon a COAM-mal együttműködésben szép grafikájú, színes, térképes, leírásos, fényképes ismertető anyagot hordtak rá a peronok fémburkolatú paneljeire az állomás közelében lévő jelentősebb épületekről.

Külföldi programot előzetesen a filmek és a kiállítások között fedeztem fel, nagyon kis számban, és mint korábbi finnországi ösztöndíjas, előre elhatároztam, hogy a meghirdetett finn kiállítást megnézem és Juhani Pallasma előadását mindenképpen meghallgatom. Nagy esőben siettem a helyszínre, ahol sajnálattal közölték, hogy mind a kiállítás, mind az előadás elmarad. Ezt csak azért nem vettem túlságosan zokon, mert ez enyhítette azt a kellemetlenséget, hogy az idejekorán kinyomtatott programban szerepeltek végül megvalósításra nem került magyar programok is... (pl. Lucien Hervé-kiállítás).

A programfüzetet egyébként széles körben terjesztették, már a reptéren is hozzá lehetett jutni, és a főútvonalak lámpaoszlopain is hirdették az eseményt városzerte. Embereket láttam a kezükben nagy alakú, színes épületfényképeket tartalmazó térképekkel is, pár nappal később én is hozzájutottam ehhez a nagy központi turista-információs irodában. Héftől péntekig napi 10, összesen 50

madridi épületet lehetett vezetett túra során meglátogatni. Volt több településlátogatás is, 9 Madrid környéki, a helyi érdekű vasúttal elérhető településen lehetett minden jelentősebb, régi és új épületbe bejutni.

Én, a hivatalos programok alól felszabadulva elsősorban az épületlátogatások nyújtotta lehetőséget ragadtam meg. A meglátogatható épületek bejáratánál az Építészeti Hét emblémája volt a járdára ragasztva, és szintén az emblémával ellátott fekete trikós, általában fiatal, sok esetben egyetemi hallgató vezetők várták a látogatókat. Az épületek között volt műemlék, újrashasznosított régi épület, emblematisms spanyol építészek 1950–60–70-es évekből származó épületei és teljesen új, kortárs épületek is. Sok esetben – ahogy itthon is a szeptemberi Kulturális Örökség Napjai alkalmával – hosszú sorokban, az utcán, ha kellett, esőben vártak a bejutásra a látogatók. Megfigyelésem szerint mindig több volt a nők száma és sok helyszínen az idősek aránya is nagyobb volt. A hétköznapok, úgy tűnik, a fiatalok és a középgeneráció számára ott is a kemény munkáról szólnak.

Az épületbejárások minden esetben azzal kezdődtek, hogy teljesen egységes, a COAM és az Építészeti Hét emblémáját hordozó egyoldalas, kevés rajzi és fényképanyaggal ellátott épületleírást kaptunk. Angol nyelvtudásommal a spanyol szakmai nyelvet mind az írott, mind a hallott szövegben egész jól megértettem, és mivel mindent még láttam is, teljesen követni tudtam a vezetéseket. A 12 metrónovallal összevissza cikázva a városban a következő épületlátogatásokon tudtam részt venni. Jártam a Tiszti Kaszinó múltat idéző, gazdag belsőépítészeti megoldásokat rejtő

épületében a Gran Via-n. Ez Madrid Amerikát idéző, korai „felhőkarcolókkal” telepített legforgalmasabb belvárosi útja. Láttam a Királyi Kaszinót is, ami előzetes várakozásaimmal ellentétben egy kisebb, felújított, szabadon egy parkban álló épület volt, teljesen semmitmondó mai belsővel. Itt a parkban álló kortárs épület volt a „lényeg”, egy szellemileg leépült idősök otthonát rejtő kubus, ahol sajnos belül nem lehetett fényképezni. Ezután egy szintén teljesen újonnan elkészült, a városi szövetbe egy téren beleillesztett kortárs épületbe mentem, aminek funkciója: kerületi közfürdő. Homlokzata, belső falai – az öltözőfülkéké is! – és padozata egységesen fehér márványból készült, sok helyütt hal alakú és kerek, színes üvegszemekkel tarkítva. Talán nem véletlen, hogy egy hölgy, Carmen Gil Torres tervezte az épületet.

Aztán bejutottam a Teatro Valle Inclan nevű színházba a Lavapies negyedben, ami 1996–2005 között épült. Külsőjében szikár, mértéktartó, hideg anyagok és tömegek, előcsarnokában sok fa, melegebb hangulat, színháztere meg színében (fekete), flexibilitásában (változtatható nézőtér), felszereltségében (minden, ami kell, szuper) egy az egyben mint a Millenáris Teátrum. Lavapies negyed, ami hajdan a zsidóság, ma a bevándorlók lakóhelye, úgy tűnik, a kultúrával próbál küzdeni a környékre

jellemző némi lepattantság ellen. Itt található az a könyvtáráépület is, ami a brick’Oó díj második helyezettje lett Cságolyék pécsi Barbakán háza után. José Ignacio Linazasoro mesteri módon használta fel, egészítette ki és építette körbe a korábbi San Fernando-templom romjait, amelyek az 1936-os tűz után olyan mértékben maradtak meg, hogy nem akarták lebontani. A korábbi templomhajóban van az olvasóterem, ahol a régi téglafalak csupasz felületei jól megférnek a fából újonnan kialakított lebegő belső mennyezettel. A beüvegezett, régi ablaknyílások hol a környező utcákra, hol a szomszédos telken kialakított új épületrészbe engednek kitekintést. A környezet is megújult, a spanyolokra oly jellemző minimalista, a térszintekkel játszó, kevés anyagot, geometrikus rendben ültetett fákat és némi utcabútort, egyszerű vonalú padot alkalmazó városi térfolyam veszi körbe a régi-új épületegyüttest. Az itt még az utcán téren hancúrozó gyerekeknek a nyári meleg ellen színes, növényekkel befuttatott fém anyagú pergolaegyüttes nyújt árnyékot.

Láttam két nagyon számon tartott XX. századi építész munkáját is. Az egyik Juan Navarro Baldweg kulturális központja és könyvtára a Puerto del Toledo-nál a kilencvenes évek fordulójáról, a vezetőnk előadása szerint és valóban látható módon is északi-skandináv beütéssel. A másik Coderch de Sentmenat organikus-modern saroklakóháza a Salamanca negyedben (1964). Sáenz de Oíza számomra futurista lakógéptornyát 1968-ból csak kívülről láttuk, amikor Nyáry Erika szervezésében megnéztük azt a szállodát (Hotel Puerta America), aminek alapkonceptióját, homlokzatát és felső szintjét Jean Nouvel tervezte, többi szintjét meg olyan építészek, mint Zaha Hadid, Norman Foster, David Chipperfield, vagy John Pawson, hogy csak az igazán ismerteket említem. Ennek megfelelően minden szint más, színben, anyagban, szobaelrendezésben és mindenben, szinte a végsőig elmenve a lehetőségekben.

Oíza későbbi, 1981-ben készült és akkor toronyháznak számító Banco de Bilbao épületébe nem jutottam be, mert sajnáltam a fél napi várakozást, ami kinézett az utcán hosszú sorokban álldogáló-üldögélő várakozók tömegéből, ehelyett a közelben lévő másik, kicsit későbbi és magasabb tornyot választottam. A Minoru Yamasaci (másik hí-

res-hírhedt épülete a Ground Zero-vá vált World Trade Center) által tervezett Torre Picasso-nak ugyan csak a bejárati előcsarnokába, a pincéjébe, egy irodai szintjére és helikopter-leszállóként is működő tetőteraszára vittek fel, azonban a 43. emelet feletti tetőszintről nyíló kilátás továbbcsalagott a Plaza de Castilla egymás felé dülő fekete üvegtornyai felé, és a szintén a Torre tetejéről felfedezett, színességével kitűnő, lenyűgözően vidám, egyben mértéktartó, vadonatúj Statisztikai Hivatal épületéig (színes műanyagpanel-kiosztását Pepe Cruz Novillo tervezte). A háttérben pedig ott magasodott a már a Siloból is látott legújabb fejlesztés, a Cuatro Torres Business Area, Pei, Cobb, FreedPartners, Reid-Fenwick, Rubio & Alvarez-Sala, Foster, Ortiz, Leony és Pelli tervezésében. De ezeket már saját elhatározásom szerinti csellengéseim során láttam, ugyanúgy, mint Moneo banképületét és Maternidad nevű szülészeti kórházát 2002-ből, vagy az organikusnak mondható, csodálatos vasbeton-héj szerkezettel és a betonanyagban elhelyezett üvegszemekből kialakított színes bevilágító felületekkel körbevett Guadalupe templomot 1967-ből.

Körbejártam a Salamanca negyed négyzet-hálós területén található modern épületeket, közöttük két templomot, melyekről egy spanyol nyelvű előadáson hallottam, ahová, felbuzdulván az épületlátogatások alkalmával szerzett jó tapasztalatokon, elmerészkedtem. És láttam, bár csak kívülről, mert zárás után érkeztem oda, a Nouvel által tervezett bővítést a Centro de Arte Reina Sofia-hoz, meg a szomszédságában még teljesen el nem készült, Herzog és Meuron épületet, mely Caixaforum-Madrid néven ismert és egy korábbi, iparinak látszó épület rozsdás, áttört fémtömegekkel való megfejelését, tartalmilag a régi épület újraházasítását jelenti. Vezetett látogatáson vettem még részt a Latina városrész új önkormányzati épületében, amely nagyon sok rokonságot mutat a Zsuffa-Kálmár páros tervezte budaörsi városházával. Jóléson állapítottam meg magamban, hogy a magyar épület elegánsabb, emelkedettebb, belső tere nagyobb vonalú. De nem folytatom, „van még sok”...Az eddigieket is csak azért részleteztem, hogy a Madridban a jövőben megforduló kollégáknak némi útmutatót adjak.

Rácz Jolán

MÉK Külügyi Munkabizottság

A Centro de Arte Reina Sofia új épülete
(Jean Nouvel)

▶ Múltunk a magasból fotókiállítás

A 2007. évi építészet hónapja keretében az Építészek Háza Kós Károly-termében október 30-án, kedden 18 órakor nyílt meg a MÚLTUNK A MAGASBÓL címmel egy különleges fotókiállítás műemlékekről, műemléki jelentőségű és régészeti területekről. A különlegesség az, hogy valamennyi fotó légifelvétel.

A fotókiállítás válogatás CZAJLIK ZOLTÁN régész és Bödöcs András, Timár Lőrinc, Winkler Móni és Đurković Éva közreműködésével készült légifelvelelekből. A kiállítást a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora, KÖNIG FRIGYES nyitotta meg szépszámú szakmai közönség jelenlétében.

A légifelvelelekek jelentősége a hadászati-katonai célokban értékelődött kezdetben, a kulturális örökségvédelemben is ismertté vált már évtizedekkel ezelőtt, elsősorban külföldön. A régészeti kutatásokat hallatlan előnyökhöz juttatja a beépítetlen és növényzettel fedett területek szint alatt rejtőző korábbi út és falmaradványok megmutatásával. Azok fölött ugyanis elváltozik a szín-

kép/spektrum és kirajzolja az emberi építőtevékenység lenyomatát. Bizonyára sokan megfigyelték már repülőgépen való utazásuk alkalmával letekintve a mezőgazdasági területekre az emberi építőtevékenységről árulkodó geometriai hálókat, rasztereket. Ez azt jelenti, hogy az ásatások területe előre körülhatárolható elég nagy biztonsággal, célra lehet ásní, nem pedig „szőnyegbombázással”, tömérdek többlet földmunkával ráakadni a leletre. Nem is említve ennek a nagy beavatkozásokkal érintett munkák – pl. útberuházások – tervezésében jelentkező előnyt a döntések során. (Szervező: a MÉK Műemlékvédelmi Tagozata volt, melynek vezetője dr. Czétényi Piroska. Itt kell megemlíteni,

hogy a korábbi októberi program szerint a „Duna-part kövei” került volna sorra a Kósteremben, amint ez az Építész Közlöny októberi számában olvasható. Ez azonban lehetetlenné vált, mert egyik összefüggő eleme 20 m hosszú, a Kós-terem hosszfa pedig ennél 3 méterrel rövidebb.)

A MÉK Műemlékvédelmi Tagozata nevében ezúton mond köszönetet Czétényi Piroska *Czajlik Zoltán* légrégésznek, az ELTE Régészettudományi Intézetének, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Társadalmi Kapcsolatok Igazgatóságának, illetve *Ghyczy Gabriellának* a sok segítségért.

Dr. Czétényi Piroska
tagozati elnök

▶ Műemlékes konferencia Esztergomban – látogatás Vitéz János Studiólójában

A MÉK Műemlékvédelmi Tagozata által szervezett szabadon választott továbbképzés keretében került sor az esztergomi királyi kápolna, valamint Vitéz János Studiólójának helyszíni látogatására és konferenciaelőadásokra 2007. november 6-án.

A látogatást több esemény és a sajtó-televízió riportjai miatt felkeltett érdeklődés tette időszerűvé. Nevezetesen 2007. június 9-én adtak hírt a napilapok arról, hogy Rómában Hiller István kulturális miniszter a felújított Római Magyar Akadémia alapításának 80. jubileumi ünnepségén nyilvánosságra hozta, hogy az esztergomi királyi palotában, Vitéz János érsek egykori dolgozószobájában, a Studiólóban a szakirodalomból ismert falkép, a *Temperantia*, (a Mértékletesség erénye) a restaurátor és művészettörténész szakvéleménye szerint Sandro Botticelli műve lehet nagy

bizonyossággal. Ez az eredmény a magyar művészettörténeti és restaurátori kutatás európai rangú eredménye, köszönhetően dr. Prokopp Mária egyetemi tanár több évtizedes tanulmányainak és dr. Wierdl Zsuzsa restaurátor több éves kutatási-restaurátori tevékenységének, melyet dr. Prokopp Máriával együttműködve folytatott és folytatni fog.

A feltárás, a képet károsító fedőrétegek eltávolítása mikromilliméterről mikromilliméterre halad. Az előkerült stílárís jegyek, a festményt előkészítő karcolt rajzváltozatok, a festék és rétegei anyagának labora-

Az oroszlános falkép

tóriumi vizsgálatai, a Mértékletesség jobb lábánál a festés kezdésekor a még puha vakolatba karcolt monogram egymást erősítő elemek. Mindezek a várható hazai és külföldi vitákban méltán nagy szerepet játszanak majd a szerző azonosításakor. Érdeemes kitérni arra, lehetséges-e Botticelli esztergomi tartózkodása, és ha igen, az miként eshetett meg? Tény, hogy a Studiolo festésének programját a Mátyás király nevelésében érdemi szerepet vívó humanista Vitéz János adta meg, s hogy aktualitása az általa alapított Accademia Istropolitana lehetett, mellyel a várost rangos egyházi, tudományos és művészeti központtá kívánta emelni. Mátyásnak és Vitéz Jánosnak is kapcsolatai voltak Firenzével, pl. a Mediciekkel. Filippo Lippit ismerhették, akinek műhelyében a fiatal, tehetséges Botticelli dolgozott. Amint erre adatok vannak, Botticelli már nem követi Filippo Lippit 1467-ben Spoleto-ba Firenzéből, vélhető, hogy ekkor már egy ideje Esztergomban van, hogy az Accademia Istropolitana megnyitójának alkalmára falképei elkészüljenek. Ami nem elhanyagolható, 1470-ben már önálló műhelye, bottegája van, (alighanem Firenzében) az alig 25 esztendő mesternek, amihez esztergomi munkásságának jövedelme segíthette hozzá.

E jeles helyszín ma még a nagyközönség számára nincs megnyitva, hiszen munkaterület, a konferencia résztvevői vezetéssel

A konferencia résztvevői

tekinthették meg az állványokon járva, ami még különlegesebbé tette a látogatást, mert később már pusztán a padlón állva lehet gyönyörködni a falképekben. A látogatás Budapestről, 70 résztvevővel 10 órára érkezett Esztergomba és délután pontban négy órakor indult vissza. A kitűnő vendéglátás a múzeum munkatársainak munkája volt, csakúgy, mint a technikai segítség. A MÉK Műemlékvédelmi Tagozata köszönetét fejezi ki Horváth Béla igazgató úrnak és minden munkatársának, aki elősegítette e szakmai rendezvény sikerét, jó légkörének kialakítását. (Egyetlen elszomorító ténytet nem szabad azonban megemlítetlenül hagyni, azt, hogy a Studiolo mennyezete évek óta ázik,

annak ellenére, hogy a Vármúzeum és igazgatója minden lehetséges lépést megtett és megtesz a továbbiakban is, az illetékes fórumokon...). Az előadások témakörükben logikusan kapcsolódva két részletben hangzottak el, a kápolna és a Studiolo megtekintése előtt és után, s a referátumok a következők voltak: dr. Prokopp Mária egyetemi tanár, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Művészettörténeti Intézet vezetője: Az Esztergom, királyi kápolna építési, helyreállítási története, freskóinak művészettörténeti jelentősége, valamint A Vitéz János Studiolo legújabb kutatásai, Vitéz János és kora szellemi élete, dr. Wierdl Zsuzsa restaurátor, ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Falképre Restaurátor Szakbizottság vezetője: Az Esztergom, királyi kápolna freskóinak és festett töredékeinek restaurálása, valamint A Studiolo reneszánsz freskóinak restaurálása, legújabb kutatások módszertana és eredményei, Horváth Béla igazgató Esztergomi Vármúzeum: Az Esztergomi vármúzeum rekonstrukció, 1970–2000.

Dr. Vukov Konstantin egyetemi adjunktus Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar: A Studiolo terének rekonstrukciója, építészeti nézetek az Erény freskók alkotói környezetében, valamint az 1934–1938 évi feltárás története, az akkori helyreállítás elvei és eredményeinek elemzése.

Budapest, 2007. november 10.

Dr. Czétyényi Piroska
MÉK Műemlékvédelmi Tagozat vezetője

A restaurátor széke...

▶ A MÉK Elnökségének határozatai

A MÉK Elnöksége egyhangúlag az alábbi határozatot hozta: **32/2007. (X. 19.) sz. MÉK Elnökségi határozat**

A MÉK Elnöksége úgy határozott, hogy korábbi véleményét megváltoztatja, és a szükséges szabályzat-módosítások miatt 2007. de-

cember 14-ére küldöttgyűlést hív össze.

A MÉK Elnöksége egyhangúlag az alábbi határozatot hozta: **33/2007. (X. 19.) sz. MÉK Elnökségi határozat**
A MÉK Elnöksége úgy határozott,

hogy a Zala Megyei Építész Kamara által hozott 043/2006. számú, 2006. február 17-én kelt elsőfokú határozatot megváltoztatja és az ügyben új másodfokú határozat meghozatalával F. Á. kamarai tagfelvétele mellett dönt.

▶ Küldöttgyűlési előzetes

A kamarai törvény 2007. szeptemberében és 2008. január 1-jén életbe lépő változásainak a MÉK szabályzataiban történő átvezetése miatt

2007. december 14. péntek 11 órára a MÉK Elnöksége küldött-

gyűlést hívott össze az Erzsébet-téri Gödör klubba.

A küldöttgyűlésen az alábbi szabályzatok és szabályzatmódosítások kerülnek előterjesztésre:

Etikai-fegyelmi Szabályzat, Alapszabály,

Pénzügyi Szabályzat, Tagfelvételi Szabályzat és a Díjszámítási szabályzat.

Kérjük a küldötteket, hogy az ülésen a napirend fontossága miatt részt venni szíveskedjenek.

Eltér István, a MÉK elnöke

▶ A MÉK Elnökségének eseménynaptára

2007. október

Időpont	Meghívó	Esemény
Okt. 1.	Fegyverneky Sándor, dr. Szaló Péter, Eltér István	Építészet hónapja megnyitója az Erzsébet téri Gödörben – Pécsi tervpályázatok, Kormányzati Negyed bemutatója, Diplomadíjak kiállítása, Pro Architectura díj bemutatója, Szentiváni János épületfotók című kiállítása
Okt. 2.	Berényi Mária	Terület- és Településrendezési Tagozat vezetőségi ülése – alakuló ülés – új ügyek
Okt. 4.	Paksy Gábor	TRMB alakuló ülés, új ügyek
Okt. 4.	Eltér István	Szakmai Kamarák Szövetségének egész napos ülése délelőtt: Szakmai nap a kamarák jogalkotási gyakorlatáról és véleményezési jogának érvényesítéséről gyakorlatáról; délután: Az éves tevékenység elnöki beszámolója, illetve Tisztújító Közgyűlés
Okt. 5–6.	Szalay Tihamér	Regionális Etikai-Fegyelmi Bizottsági ülés – 4 területi kamara E-FB találkozója (Vas, Veszprém, Győr-Moson-Sopron és Zala megye)
Okt. 8.	Eltér István	Az első egyetemen kívüli Alkotóhét megnyitója a Gödörben – Beleznay Éva, Cságoly Ferenc DLA, Pálffy Sándor
Okt. 9.	Eltér István	Egyeztetés az ÖTM-ben az építésrendészeti bírság új szabályozásáról – Magyar Mária
Okt. 11.	Palánkai Tibor	Továbbképzési Bizottság ülése – új kérelmek megvitatása
Okt. 12.	BMGE	Alkotóhét és fotókiállítás megnyitó és díjátadás – Panel, Közterek témában – filmvetítés
Okt. 15.	Eltér István	4 Pécsi tervpályázat bemutatója és vitája a Gödörben – Hőnich Henrik
Okt. 16.	Marosi Miklós	Felügyelő Bizottság ülése – meghívott dr. Katona Katalin a MÉK új titkára és Eltér István
Okt. 18.	dr. Hajnóczy Péter	Jogosultsági vizsga konzultációja – előadás a vizsga anyagából
Okt. 18.	Szalay Tihamér	Etikai-Fegyelmi Bizottság ülése – Szabályzattervezet ismertetése (Pest megyei és BÉK E-F. Bizottságának elnökei és dr. Katona Katalin)
Okt. 19.	Eltér István	Elnökségi ülés – beszámoló az építészet hónapja eseményeiről, Portugál-magyar építészeti kiállítás, Küldöttgyűlés összehívásának megbeszélése, új titkár bemutatása
Okt. 24–25.	dr. Hajnóczy Péter	Jogosultsági vizsga
Okt. 25.	Schwarczuk Ágnes	Tervpályázati Munkabizottság ülése
Okt. 25.	dr. Fiala István	Terület- és Településrendezési Tagozat vezetőségi ülése – Közbeszerzés, Vándorkiállítás, Egyebek (vendég: Babos Gyula az MMK-ból)
Okt. 30.	Szalay Tihamér	A BÉK Etikai-Fegyelmi Bizottság ülésén ismerteti a szabályzattervezet
Okt. 30.	dr. Czétényi Piroska	Múltunk a magasból című kiállítás – Czajlik Zoltán fotói a Kós-teremben – megnyitotta König Frigyes
Okt. 31.	Szalay Tihamér	Országos Etikai-Fegyelmi Bizottság ülése – szabályzattervezet összeállítása – Területi E-FB elnökök

▶ Jog – Kötelesség – Szabály – Figyelem

Törvény

Kormányrendelet

Miniszteri rendelet, vagy egyéb jogi tudnivaló
Biztatás

Az építésügy körébe tartozó egyes hatósági nyilvántartásokról szóló 255/2007. (X. 4.) Kormányrendelet

– A rendelet hatálya minden építésügy körébe tartozó tevékenységre kiterjed, de a sajátos építményfajtákra és a műemlékekkel kapcsolatosakra csak egyéb jogszabály híján, és nem érinti a vízügyi és a honvédség, nemzetbiztonsági építmények körét.

– A nyilvántartásnak okiratba foglalt tényeken kell alapulni, azaz közhitelesnek kell lenni. A nyilvántartás hatósági nyilvántartásnak minősül, az önkormányzati és a közigazgatási határozatokat meg kell a nyilvántartás vezetője részére küldeni.

– A következő nyilvántartások tartalmát rögzíti a rendelet:

Az elsőfokú építési hatóság által vezetett nyilvántartások, 1–5 sz. mellékletek:

- helyi építési szabályzat és módosításai – településenként,
- helyi építészeti értékek,
- építmények, benne a lakásépítés és megszüntetés adataival,
- hatósági ellenőrzések,
- építésügyi hatósági eljárás során kiszabott bírságok és azok behajtása,

Az elsőfokú építésfelügyeleti hatóság által vezetett nyilvántartások, 6–8 sz. mellékletek:

- építésfelügyeleti ellenőrzések jegyzőkönyvei,
- a kiszabott építésfelügyeleti bírságok és behajtásuk,
- az építési tevékenység megkezdésével kapcsolatos adatok.
- A tervtanácsok nyilvántartják az általuk bírált terveket.
- A területi kamarák vezetik a tervezői, a műszaki ellenőri és a felelős műszaki vezetői névjegyzékeket.
- A településrendezési terveket nyilvántartó központi szerv vezeti a bauxitcementtel készült építmények jegyzékét. (9. sz. melléklet)

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalról szóló 256/2007. (X. 4.) Kormányrendelet

A korábbi hasonló hivatalokat összevonja a rendelet egy központi hivatallá, amelyik jogi személyiséggel nem rendelkező kirendeltségei lesznek megyénként, illetve az EMOGA Orientációs Részlegéből és a HOPE-ből finanszírozott támogatások régióként történik. Az MVH közigazgatási hatósági eljárásaiban elektromos ügyintézés nem alkalmazható!

A közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról szóló 257/2007. (X. 4.) Kormányrendelet

– A rendelet kiterjed (hatálya kiterjed) minden közbeszerzési formára, így a tervpályázatokra is.

– A rendeletben hangsúlyozzák az elektronikus cselekmények mellett is fenntartandó esélyegyenlőséget.

– Szólan gyakorolható eljárás során elektronikusan gyakorolható egyes eljárások különös szabályairól, így a közzétételi kérelem benyújtásáról, az információk nyilvánosságra hozásáról, a dokumentációkkal kapcsolatban az információkról és az ajánlattételről, a megőrzésről, a bontásról, a megfelelőség ellenőrzéséről és a bírálatról és eredményhirdetésről.

– Az árlejtés körében a felhívást, az értesítést, az elektronikai rendszer megismerését, a művelet megkezdését, az ajánlattételt, az ajánlatkezelést, a művelet lezárását szabályozzák. A rendelet kiterjed az üzemzavar esetére és szabályozza a jogorvoslatot.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Kormányrendelet módosításáról szóló 261/2007. (X. 4.) Kormányrendelet

A rendelet tárgya az, hogy az Európai Unió alapjainak támogatásával megvalósuló projektek esetén – pénzügyminiszter egyetértésével – előleg adható előzetesen jelzett esetben a projekthez, illetve a „kiemelt projekt” esetén ennek felső határánál nem kell betartani a korábbi rendeletet, az – a pénzügyminiszter egyetértésével – figyelmen kívül hagyható.

A 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és a felelős intézményekről szóló 255/2006. (XII. 8.) Kormányrendelet módosításáról szóló 262/2007. (X. 4.) Kormányrendelet

A fogalmak közt pontosítja, hogy „kiemelt projekt” a Kormány által egyedileg annak nyilvánított projekt, amit az akcióterv tartalmaz. Pontosítja továbbá a pénzügyi eszköz, a projekt, a projekt gazda, a támogatási konstrukció, a támogatási szerződés, a nagyprojekt és a forráskezelő szervezet fogalmait. Tartalmazza ez utóbbi feladatait is.

A Nagy-Somlói borvidék védett eredetű borairól 12/2006. (II. 3.) FVM rendelet módosításáról szóló 114/2007. (X. 10.) FVM rendelet

A Villányi borvidék védett eredetű borairól szóló 91/2005. (X. 15.) FVM rendelet módosításáról szóló 115/2007. (X. 10.) FVM rendelet

A Duna Borvidék Régió szabályzatáról szóló 10/2006. (II. 3.) FVM rendelet módosításáról szóló 116/2007. (X. 10.) FVM rendelet

A múlt havi boros mellékleten felbuzdulva, gondolom, hogy többen érdeklődnek – munkájuk alapján is – a magyar történelmi borvidékek és a védett borok iránt.

Az önkormányzatok és jogi személyiségű társulásai európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítése 2007. évi támogatásának rendjéről szóló 28/2007. (X. 12.) ÖTM rendelet A rendeletben meghatározott önkormányzatok az uniós pályázatuk saját erő részéért pályázhatnak. Az önkormányzati megbízások esetén jó, ha tudják az érintettek.

Környezetvédelmi és Vízügyi Miniszter 30/2007. (X. 18.)-tól 87/2007. (X. 18.) rendeletei a különböző korábbi rendeletekben védetté nyilvánított területek védelmének fenntartásáról.

Mind az övennyolc címet a figyelőben nem akarom leírni, kérem, hogy mindazok, akiket tájtervezőként, vagy egyéb munkájában vélhetően érint, nézze meg a Magyar Közlöny 140. (október 18.-i) számában.

Az ingyenes céginformációról szóló 47/2007. (X. 20.) IRM

Bizonyos céginformációk a heti frissítés és „széljegyzetek” szerint is megtudhatók www.e-cegjegyzek.hu honlapon.

A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXII. törvény

Akiket illet, nézze, számoljon vele. (MK 145. (okt. 26.)

Az építőipari kivitelezési tevékenységről, az építési naplóról és a kivitelezési dokumentáció tartalmáról szóló 290/2007. (X. 31.) Kormányrendelet Az építésfelügyeleti tevékenységről szóló 290/2007. (X. 31.) Kormányrendelet

Megjelentek a MK. 147. számában, de a nyomdai leadásig elemezni, ismertetni nem tudtam már, ezért szíves elnézést kérek. Ismertetésük a következő számban történik meg.

Győr, 2007. november 4.

Körmendy János

▶ Az Építésznők Nemzetközi Szövetsége (UIFA)

15. Nemzetközi Kongresszusát Bukarestben tartotta 2007. október 1–6. között

A Szövetséget 1968-ban alapították. A háromévenként megrendezendő nemzetközi Kongresszuson a résztvevők a kongresszus témájához kapcsolódva mutatják be az egyes országok építésznőinek szakmai tevékenységét. Az UIFA az Építészek Nemzetközi Szövetségével (UIA) együttműködő szervezet, tagjai rendszerint a nemzeti Építész Szövetségeknek, így az UIA-nak is tagjai.

A bukaresti Kongresszus fő védnöke Románia Köztársasági Elnöke volt.

A Kongresszus fő szervezője a **Román Építésznők Szövetsége**.

További szervezők, illetve támogatók:

- „Ion Mincu” Építészeti és Városépítészeti Egyetem, Bukarest
- Román Építészakamara
- Bukaresti Építészakamara
- Román Építőművész Szövetség
- Kulturális és kultuszminisztérium
- Egészségügyi és fejlesztési minisztérium
- Baneasa Beruházási Rt.

A Kongresszust a Francia Becsületrend parancsnoki fokozatával kitüntetett **Solange d’Herbez de la Tour** építész, az UIFA elnöke nyitotta meg.

A megnyitón a szervezők, illetve támogatók vezetői képviselték az intézményeket. Táviratban köszöntötte a Kongresszust az UIA elnöke, az UIA elnökhelyettese, aki az UIA 1. Régiójának elnöke, az Orosz Építőművész Szövetség és a Lengyel Építőművész Szövetség elnökei.

A 15. Bukarestben megrendezett Kongresszus témája: **Azonosság („Identity”)**, mely két altéma köré csoportosul.

- A nemzeti építészeti értékek megőrzése és megvédése.
- Milyen módon segíti az UIFA az azonosságot az egyes országok egyéni építészeti kultúrájának bemutatásában

A nemzetközi Kongresszuson 20 ország képviselői vettek részt a világ különböző tájáról, a résztvevők száma 120 fő volt.

Előadások hangzottak el a Kongresszus témájához kapcsolódva. A Kongresszus nyelve angol, francia és román volt.

A Kongresszuson a három intenzív munkanapon 20 előadás hangzott el, az építészeti előadásoknak megfelelően illusztrálva. Egy-egy előadás időtartama 20–25 perc volt.

Magyarország képviseletében az előadás francia nyelven hangzott el. Az előadás címe: **Egyedül alkotunk, vagy építész tervezőtárral? Válogatás a magyar építésznők munkáiból.** Az előadásban a magyarországi építészeti tervezés jelenlegi konstrukciója és különböző épületfajták bemutatásával (családiház, közintézmény, műemléki helyreállítás) 10 kolléganő munkássága került ismertetésre.

A Kongresszuson két helyszínen több kiállítás volt.

Az Építészeti és Városépítészeti Egyetemen: Az UIFA tagországainak több tablója: Japán, Izrael, Magyarország, Belgium, USA, Dánia.

Magyarország három tablón, öt építésznő bemutatásával szerepelt

A Román Építészhallgatók munkái, Román Építésznők Munkái, Bukarest egyik belvárosi részének rekonstrukciós tervei,

Románia Népművészeti Múzeumában: Lidia Ekstrom svédországi építésznő akvarelljeit bemutató tárlat.

Mogosoaia hercegi kastély rekonstrukcióját bemutató kiállítás

Az első román építésznő (Henrieta Delav-

rancea Gibory 1894–1987) emlékkiállítás.

A Kongresszus résztvevői egy napon Constanca városában megtekintették a római mozaikokat. Ezután a „Mircea” nevű vitorlás iskolahajón fekete-tengeri hajózáson vettek részt.

A Kongresszus berekesztése előtti délelőtt ült össze az UIFA vezetősége.

A vezetőségi ülésen a vezető tisztségviselőknél felül valamennyi résztvevő ország egy-egy meghívott képviselő vett részt.

A vezetőségi ülés összegezte a Kongresszus eseményeit, majd megállapította, hogy

- A megadott téma az **„Azonosság” („Identity”)**, lehetőséget adott az egyes országok saját identitásának bemutatására, ezen belül az építésznők tevékenységének ismertetésére. Figyelemre méltó, hogy több földrészen áthaladva Argentínától Európán keresztül Japánig milyen jelentős azonosság fedezhető fel.
- A kongresszusokat az eddigi gyakorlatnak megfelelően háromévenként célszerű megrendezni.
- A következő kongresszus témáját illetően körvonalazódott, hogy a hagyományos és a kapcsolódó jelenkori megoldások ismertetése, együttesek rekonstrukciója és megőrzése témakörben vár a vezetőség a tagoktól javaslatot.
- A következő kongresszus helyszínéül – bár több javaslat érkezett –, a vezetőség a koreai küldött javaslatát fogadta el, mely szerint 2010-ben az UIFA 16. Kongresszusa Seul-ban legyen.

A kongresszus berekesztése után a résztvevők tanulmányi kiránduláson vettek részt, melynek programja a moldvai kolostorok és Erdély néhány műemléki együttesének bemutatása volt.

Budapest, 2007. október 28.

A beszámolót összeállította:

Fejes Mária Anna építész
az UIFA főtitkára

► Szemelvények a MÉSZ 2007. október 25- üléséről

- Az „Építész Hónapja” sűrű programjai miatt az elnökségi ülésre a VAM Design Centerben került sor, Josep Acebillo Barcelona főépítészének előadását követően. Az Elnökség nem volt határozatképes, határozatokat nem, csak döntéseket hozott.
- Az Elnökség úgy döntött, hogy a Kosuth- és Széchenyi-díjra MÉSZ által felterjesztendő személyekre a távol lévő elnökségi tagoktól is kérnek javaslatokat, amelyet a Titkárság összesít.
- Az Elnökség jelenlévő tagjai határozati javaslatot fogalmaztak meg a következő elnökségi ülésre a 2007. évi Diploma-díjban részesült és a MÉSZ-be jelentkező fiatal építészek felvételére.

► Ami történt... MÉSZ-eseménynaplár

október

10. 04. „Unokáink is látni fogják – Tíz építészportré 1977–1995” címmel megjelent Osskó Judit Ybl- és Prima Primissima díjas építész-újságíró könyve a Terc Kiadó gondozásában. Ennek a bemutatójára került sor a Kandallós teremben. Osskó Judit vendége Zalaváry Lajos Ybl-díjas építész volt, aki a könyvben szereplőkkel kapcsolatos élményeit mesélte el a népes hallgatóságnak, akik között sok hozzátartozót is köszönthettünk.

10. 04. A könyvbemutatóval egy időben a Kós-teremben Kapy Jenő DLA professzor úr nyitotta meg a komáromi Csillag-erőd hasznosítására kiírt pályázat anyagának kiállítását. Tiszteletre méltónak és követendő példának tartjuk, hogyha egy kiíró – jelen esetben a Monostori Erőd Hadkultúra Központ – a pályázat anyagát kiállítás formájában be kívánja mutatni a szakmai és a nagyközönségnek.

10. 10. XII. Kőműves (kék) építész-portréfilm bemutatója az Építész Pincében. Az alkotók (Csontos János – Csontos Györgyi) ezúttal Török Ferencet és Golda Jánost mutatták be. Beszélgetőtárs Gerle János volt.

10. 11. Művészeti Szervezetek Egyeztető Fóruma (MÚSZEF) október havi ülésén, a Magyar Művészeti Akadémián dr. Szinger András tartott előadást a szerzői jogok érvényesítéséről. A MÉSZ-t Patonai Dénes DLA elnökségi tag képviselte.

10. 12. Koráb Boldizsár, USA-ban élő építész-fotóművész előadása, amelyre a MÉSZ Rendkívüli közgyűlését követően került sor a Kós-teremben. Koráb Boldizsárt, aki építészeti fotósként magas amerikai kitüntetésekben részesült, a Magyar Építőművészek Szövetsége tiszteletbeli taggá fogadta. Az erről szóló oklevelet Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke adta át a művészeknek.

Koráb Boldizsár építész-fotóművész

10. 16. Sajtó-uszonna és azt követően a „Családi házak a V4 országokban” című kiállítás megnyitója a Kós-teremben. A sajtótájékoztatón a szakmai orgánumok képviselőin kívül nem szakmai médiumok is képviseltették magukat. Kálmán Ernő DLA elnök a MÉSZ október havi rendezvényeiről tájékoztatta a sajtó képviselőit. A kiállítást Kálmán Ernő DLA elnök nyitotta meg, majd azt követően Istenes József, a Szlovák Építész Szövetség elnöke, valamint Ján Bahna tartottak előadást.

A sajtótájékoztató

V4 kiállítás megnyitója

10. 18. CSÜTI: Csütörtöki Iskola októberi előadására ezúttal a Kós-teremben került sor. Dr. Szaló Péter urbanista, építész, szakállamtitkár tartott nagy érdeklődést kiváltó előadást a vidékfejlesztésről.

10. 18. XII. Kőműves (kék) építész-portrékat bemutató filmsorozat Bodonyi Csabával és Dévényi Sándorral megismertető részét vetítették az Építész Pincében. A szereplőkkel Szegő György főszerkesztő beszélgetett.

10. 24. „Szálloda a Clark Ádám téren” című, MÉSZ által lebonyolított tervpályázat nyilvános eredményhirdetése a Kós-teremben. A mintegy 120–150 fős közönség jelenlétében a Bíráló Bizottság társelnöke, Kálmán Ernő DLA ismertette a pályázat eredményét. A kihirdetést követően a teljes pályázati anyagot megtekinthették az érdeklődők, valamint kézhez kapták a Zárójelentést is.

10. 25. „Unokáink is látni fogják” filmsorozat Szendrői Jenő professzort benntartó részében Farkasdy Zoltán beszélgetett az építésszel. A kandallós teremben tartott eseményen Osskó Juditon, az alkotón kívül jelen voltak Szendrői Jenőt ismerő építészek, valamint Galántay Ervin Svájcban élő építész is.

10. 25. „Barcelona – Budapest építésze az ezredfordulón” címmel rendezett a MÉSZ konferenciát a VAM Design Centerben. Az előadók között külön örömmel köszönhetjük Josep Acebillót, Barcelona főépítészt, aki kiváló és tanulságos előadást tartott. A kerekasztal-beszélgetésen többek között Belezna Éva mb.

fővárosi főépítész és dr. Finta József akadémikus építész is részt vett.

10. 26. „Jövővár” címmel rendezett a Wienerberger gyermekrajzpályázatot, amelynek kiállítását a MÉSZ vállalta.

A Kandallós teremben megtartott megnyitón az ifjú alkotókön kívül jelen volt Tóth Balázs és Rajki Diána a Wienerberger Rt.

képviselőjében, valamint Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke is.

10. 30. „Múltunk a magasból” címmel a MÉK Műemlékvédelmi Tagozata szervezésében fotókiállítás nyílt a Kós-teremben, amelynek megnyitóján König Frigyes, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora mondott megnyitó beszédet.

▶ Ami történni fog... MÉSZ-eseménynapló

december

11. 27.-12. 07. M. Nagy Szilvia szobrászművész kiállítása az Építészek Háza Kós termében. Megnyitó: november 27-én 18 órakor. A kiállítást megnyitja Csányi Vilmos etológus.

12. 06. 18 órai kezdettel kerül bemutatásra a „XII Kőműves” c. portré-filmsorozat második („kék”) részének Balázs Mihály és Karácsony Tamás építészeket bemutató filmje. Az alkotókön (Csontos János és

Csontos Györgyi) kívül jelen lesz a film bemutatását követő beszélgetést vezető Wesselényi Garay Andor is.

12. 11.-12. 21. „Jövőtér” címmel rendezett tervpályázatot a Wienerberger Rt.

A pályázat anyagának kiállítása a Kós Károly-teremben tekinthető meg.

12. 13. A „Csütörtöki Iskola” (CSÜTI) sikeres előadás-sorozatának decemberi előadója Meggyesi Tamás építész-professzor

lesz. Előadásának címe: Szakrális terek. Az esemény 17 órakor kezdődik a Kandallós teremben. Az esemény moderátora Krizsán András építész, a Falufejlesztési Társaság alelnöke. Az előadás kreditpont, előzetes jelentkezés.

12. 25. Karácsony – Minden MÉSZ-tag és nem MÉSZ-tag építésznek, valamint családtagjainak kegyelemben gazdag, áldott Karácsonyt és jó pihenést kívánunk!

▶ Szakmai beszámoló

Az UIA „szakrális helyek” munkacsoportja által 2007. október 6.-ra, Varsóba szervezett nemzetközi konferenciáról. A konferencián magyar delegáltként egyedül vettem részt. A konferencia címe: „Az Építészet a kimondatlan érzelmek néma közvetítője. A szakrális helyek illeszkedési szabályai a XXI. századi felhasználók számára”.

A konferencia helyszíne a Lengyel Építész Szövetség székháza (SARP) volt, a szövetség elnöke végig részt vett a konferencián. A konferencia résztvevői (kb. 50 fő) között túlnyomó többségben voltak a lengyel résztvevők, rajtuk kívül Csehországból, Kanadából, Franciaországból és személyemben Magyarországról érkeztek előadók, valamint egy professzor asszony jött a londoni lengyel kultúrintézetből. Az előadók többsége építész professzor volt, de volt szobrász, kettő is, festő, geográfus, kultúr-filozófus is. Az előadók általában valamelyik építész iskolából jött: Varsóból, Krakóból, Poznanból, Lodzból, Biaostockból, Gliwiceből, Gdanskból, Prágából. Kilenc akadémiai professzor előadását hallottuk. Az előadók több mint 2/3-a doktorátussal rendelkezett, de voltak doktoranduszok is.

Az előadásokra négy blokkban került sor, egyre délelőtt és háromra két kávészünettel délután.

- Az első blokk a hely szentségét járta körül, a hely jelentését, közte olyan provokatív előadásokkal, mint „Az építészet fekete teste – a hely az semmi”.
- A második az emlékhelyek témájával foglalkozott részletesen.
- A harmadik blokk első fele a metafizikai kontextussal foglalkozott, míg a másik fele a hagyomány megdicsőülésével.
- Az utolsó blokk egy-egy konkrét példát járt körül részletesen.

A kiadott menetrendet keményen tartották a moderátorok. Az előadásokra szánt 10–15–20 perc egyértelműen nagyon kevés volt, az elhangzó előadások csak töredékükben tartalmazták az előadások tényleges leírt anyagát. Az előadások anyagát érkezéskor a résztvevők kezébe adták konferencia kiadványban, általában két nyelven is, ami menti az előző eljárást. Az előadók nem mindegyike volt jelen, többen csak a kiadványban szerepelnek előadásukkal. Valójában legalább két nap-

nyi konferencia volt egy napba besűrítve, ami a vitát lehetetlenné tette.

A szervezés ezzel együtt is nagyon jónak mondható, az előadásom közben bedöglő projektort figyelembe véve is. Az előadások nyelve általában lengyel volt, angolul csak én adtam elő, de ennek fordítása nem volt szükséges. Tolmácgép nem volt, csak nekem volt szükségem tolmácsra (nem tudok lengyelül).

Csanády Gábor DLA főiskolai tanár
UIA „szakrális helyek” munkacsoport

MÉSZ Könyvtár

Nyitva tartás:

hétfőn és pénteken 10–12 óráig, kedden és csütörtökön 14–16 óráig.

Új könyv:

OSSKÓ Judit: *Unokáink is látni fogják.*

Tíz építészportré 1977–1995 – a TERC Kiadó ajándéka

Köszönet az ajándékozónak.

Szeretettel várjuk régi és új könyvtárlátogatóinkat fenti időpontokban.

▶ Házunk tája

• Mindig örömet jelent, ha olyan építészrel találkozhatunk, aki hazájától távolra kerülve hazátogat. Külön öröm, ha az illető tevékenységével külhonban hírnevet szerzett hazájának és a honi építészeknek. Koráb Boldizsár Balthazar Korab néven az 1960-as 70-es évek legkeresettebb épületfotósa volt az Egyesült Államokban. Fotói a legnevesebb szakfolyóiratok címlapjain és albumokban jelentek meg. Clinton elnök hazánkban járva az ő Amerikáról szóló albumával kívánta kifejezni Göncz Árpádnak az amerikai–magyar kultúra összekapcsolódását.

Az építész végzettségű fotóművész építész-tervezőként praktizált előbb Le Corbusier, majd Eero Saarinen irodájában. A sidney-i opera pályázaton (1956) magyar társával 4. díjat nyert. Előadásán, a Kós-teremben, megjelent volt évfolyamtársai közül Cs. Juhász Sára és Böhönyey János. Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke a MÉSZ Tiszteletbeli Tagja díszoklevelet adta át a művészeknek.

• Galántay Ervin építész-professzor, a svájci Lusanne műszaki egyetemének nyugalmazott településrendezési tanácskezelő tanára október 23. alkalmából látogatott haza. Mivel néhány évvel ezelőtt Osskó Judit portréfilmet készített róla, örömmel fogadta el meghívásunkat

az „Unokáink is látni fogják” vetítésére. Meghívta a MÉSZ elnökét és titkárát otthonába és felajánlotta archív anyagait a MÉSZ részére.

• Ritkán övez olyan élénk érdeklődést egy tervpályázat, mint a nemrég lezajlott és a MÉSZ által bonyolított „Szálloda a Clark Ádám téren” című. A borítékbontrasra az eredményhirdetést megelőző órában került sor. A jelenlevők azt követően megtekinthették a kiállított teljes pályázati anyagot és kézhez kapták a zárójelentést is. A pályázat eredménye óriási szakmai vitát váltott ki, amely abból a szempontból mindenképpen hasznos, hogy segít az építészet kérdéseit közüggé tenni.

▶ Az Építészek Nemzetközi Szövetsége (UIA)

Nevelési és Művelődési Létesítmények Bizottsága XVIII. Szeminárium. 2007 október 4–5. Toronto

A szeminárium témája „Láthatóvá tenni a láthatatlant” az oktatási, nevelési létesítmények tervezésében, építésében.

Ezt a nehéz és összetett filozófiai kérdést több előadó nagyon sajátos, egyéni módon közelítette meg és kísérlete meg a válaszadást azokra a kérdésekre, amelyek e témakör kapcsán felvethetők.

Ilyen kérdések különösen: milyen építészeti eszközökkel fejezhető ki a használók (tanár, diák és közösség) számára a szabadság, az egyenlőség, az egyenlő képzési esély, a felnőttek számára az életen át tartó tanulás lehetősége stb.

A kérdéskör vizsgálata kapcsán egyértelművé vált, hogy a közösség, amely létrehozza a maga oktatási, nevelési létesítményét, az együtt él, együtt „lélegzik” az intézménnyel. A működés hatékonysága ennek az együttműködésnek a színvonalától függ. Ez annyit jelent, hogy a társadalom oktatási, nevelési, közösségi, művelődési szabadidő, sport, egészségmegőrző igényeit közös munkával, nagyon jól szervezett együttműködéssel elégítik ki.

A szemináriumon az alábbi országok küldöttei vettek részt: Amerikai Egyesült Államok, Argentína, Ausztrália, Görögország,

Izrael, Kanada, Kolumbia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Portugália, Venezuela, Zimbabwe. A szeminárium ajánlásainak áttekintése alapján megállapítható, hogy az oktatási, nevelési létesítmények most elkészült magyar szabvány anyaga összhangban van a világ e területen elért fejlesztési eredményeivel.

A következő szeminárium rendezésére jelentkezett: Németország, Etiópia, India, Kenya. A döntést az UIA illetékesei a jelentkező országok építész szövetségeivel egyeztetve hozzák meg.

Jeney Lajos

▶ Pályázati beszámoló

a Magyar Építőművészek Szövetsége által rendezett „**fiatalok_fehéren_feketén**” című építész kiállítás országos kiállítási körúton való szerepeltetéséről

Előzmények: A kiállítás célja a fiatal (20–40 éves) magyar építészek tevékenységének bemutatása.

A kiállításon való szerepléshez országos pályázatra kellett pályaműveket benyújtani. A beérkezett 147 pályamű közül – az erre felkért bíráló bizottság által – 50 pályamű került kiválasztásra 57 szerzőtől. Az 50 pályamű 2006. október hónapjában, az építészet világnapja alkalmából került bemutatására a Magyar Építőművészek

Szövetségének székházában, a Kós Károly Kiállító termében. Minden építészeti mű két-két speciálisan a kiállításra készített állványon került bemutatásra, 2 db A/1/2 tablón, valamint két db 30x30 cm-es színes fotóval. A kiállítás tervezésének és kivitelezésének alapvető szempontja volt, hogy szállítható legyen, biztosítva belföldön és külföldön ismételt bemutathatóságát. A kiállítás tabloi mindezek miatt speciálisan kiképzett műanyag hátlappal és antireflex borító fóliával készültek el. A tablok magyar–angol nyelven mutatják be az alkotók személyét, az épületek tervezésének szándékát és adatait. A kiállítás elkészültét a Nemzeti Kulturális Alap támogatta. A támogató NKA-logóval együtt – a tablokon feltüntetésre került.

Kiállítási körút: A kiállítás a terveknek megfelelően a következő helyszínekre került:

1. Belföld: Eredeti kiállítás:

Budapest: 2006. 10. 05.–05. 12.

Vándorkiállítás:

Debrecen: 2007. 03. 09.–03. 21.

Pécs: 2007. 03. 27.–04. 05.

Sopron: 2007. 04. 10.–04. 20.

Győr: 2007. 04. 24.–05. 03.

2. Külföld:

Madrid: 2007. 10. 14.–10. 14.

(Intercambio Cultural Hispano-Húngaro)

Nagyszében: 2007. 10. 05.–10. 14.

(INside/INsight Cultures Festival).

Dr. Reischl Gábor DLA

Csontos Györgyi

kurátorok

▶ Szubjektív beszámoló a 40. SAVARIA Urbanisztikai Nyári Egyetemről „Az élhető település és a vidék felzárkóztatása” – II. rész

Az elnöklő **Németh István** okl. építészmérnök, Vas megye főépítésze bevezetőjében említette, hogy a város és falu „Isteni állapota”, amikor kiegészítik egymást.

Portschy Tamás okl. építészmérnök a turizmus és a fenntartható fejlődés címmel tartott előadást. Az előadás bevezetőjében a tárgyát járta körül – nagyon sok szép kül- és belföldi fényképpel illusztrálva a mondottakat.

A turizmus jellegzetességei közül említette, hogy bár alapvetően kétoldalú, de sokszereplős tevékenység. Általában jelentősen eltérő életmód jellemzi a vendéget és a vendéglátót, és ennek ellenére, vagy éppen ezért kell a beszéd és megértés a két oldal között. Jellemzője továbbá – mint a nevéből is adódik – a mobilitás. A dolog kultúrához kötött voltából is adódóan a turizmusnak erős területi jellege volt és marad is, illetve a falvak szempontjából nincs más lehetőség, mint a térségi együttműködés. A turizmus – sajnos pl. a terrorizmus és egyéb félelemkeltő dolgok miatt – a létét és mértékét jelentősen befolyásoló külső tényezőknek van kitéve. Fontos jellemzője még a turizmusnak, hogy divatfüggő, és a területi jellegtől nem függetlenül a megjelenése szigetszerű. Természetesen mindez akkor igaz, ha az adott helyen a próba sikeres, a terület turizmus által látogattá lesz, tehát ha a pudingot megesszük.

Az előadó a **vendégfogadás leggyakoribb hazai hibáit** vette sorba.

- Az első legfőbb hibaforrás, ha nem megfelelően határozzák meg a „turisztikai célcsoportot”, azaz a várt és ellátni kívánt és tudott vendégek körét. Ezen a körön belül hiba a kapacitások (mennyiség, és a minőség éppúgy) ismeretének hiánya is, valamint az, ha az előzőekből is következően nincs kellő vonzerő, program a vendég számára. További gondot okoz az esetek nagy részében, hogy elsősorban az előkészítésbe nem vontak be megfelelő tapasztalattal rendelkező szakember(ek)e)t.
- A hibák másik alapforrása, ha a vendégfogadás szereplőit, illetve a szerepeiket nem megfelelően választjuk ki, vagy a szerepeket rosszul osztjuk el, nevezetesen:

Ha a turizmust egyénileg, településenként, mi több falvanként kívánják „megvalósítani”, és tapasztalható a térségi gondolkodás meglehetősen hiánya. Hasonló ehhez, avagy egy tőről fakad evvel a kooperáció és a koordináció hiányossága (helyi és térségi szinten egyaránt), azaz amikor a lokális, helyi érdekek nem egymást segítik, sőt ellenérdekeltség tapasztalható. Külön sajátos az a szerep, amelyet az önkormányzat tud vállalni, s ennek „gyermekbetegsége”, amikor az önkormányzat „túlállalja” magát.

A harmadik nagy hiba, ha hibás a koncepció, azaz sorakoznak a „nincsek”: nincs megfelelő igény, kereslet a kínálatunkra; nincs, vagy nem találtuk meg a kapcsolatot a célcsoporttal; nincs eléggé felkészülve a település, a térség.

A turizmusnak a környezetre gyakorolt hatása szempontjából a szakirodalom két csoportot különböztet meg, angol kifejezés szerint:

- *soft tourism* (szelíd turizmus) és
- *hard tourism* (kemény turizmus).

Mivel a kettő között éles határ nem képezhető, illetve átfedések vannak, az előadó szükségesnek tart egy harmadik, egy közbelső kategóriát is megkülönböztetni félkeményként definiálva azt.

– *Szelíd* (lágy, puha, extenzív, öko, zöld, rekreációs) turizmus zömében rurális térségben, érzékeny, természeti környezetben zajlik, arra mérsékelt hatást fejt ki, azaz nem, vagy alig rongálja azt. Ezek jellemző megjelenési formái:

Természetjáró, horgász, vadászturizmus (nyilván nem az énekesmadarak tonnáit kivinni akaró)

- Gyógy-, wellness turizmus
- Kerékpáros, lovas, vízi turizmus
- Falusi turizmus
- Vallási turizmus

– *Félkemény* turizmus, amely zömmel urbanus környezetben zajlik, viszonylag sok embert mozgat, érezhető, de még kezelhető a hatása. Ezek a:

- Szezonális, fürdő-, nyaralóturizmus
- Bevásárló, szolgáltatási turizmus
- Kulturális turizmus
- Gasztronómiai, bor-, sörturizmus
- Kiseb rendezvényekhez, vásárokhöz kapcsolódó turizmus

– *Kemény* turizmus, amelyik az esetek jelentős részében tömegturizmus, általában urbanus környezetben, de térséget érintően zajlik, intenzív, erős terhelést jelent, akár időszakosan, akár tartósan, hiszen nagy tömegeket mozgat lökészerűen. Ezek közé sorolhatók a:

- Sportturizmus (nagy sportversenyek, -rendezvények, Forma-1)
  - rendezvényturizmus (fesztiválok, rock koncertek, kiállítások)
  - Főszezonai üdülőterrségi turizmus
- Az előadó szép – bel- és külhoni – képekkel illusztrálta a mondottakat.

Az előadást a **felkészülés végrehajtandó elemeivel** folytatta, amelyek első eleme volt az (ön)vizsgálat. A vizsgálat tartalmi részeit az alábbiak szerint javasolta:

- *A megfelelő vonzerő* – van-e olyan kisugárzása, attrakciója a településnek, térségnek, aminek hatására az idegen úgy dönt, hogy ott megáll, vagy éppen ott áll meg, oda utazik, és bizonyos időt ott eltölt?
- A vendég, ma divatos kifejezéssel a *célcsoport meghatározása* – fontos, hogy tudjam, kit várok vendégként, melyek az ő igényei, elvárásai, meg tudok-e annak felelni, illetve az én adottságaimnak kik felelnek meg?
- *A megközelítési lehetőségek* – milyen módon és milyen távon/idő alatt juthat el hozzám az idegen: autóval, busszal, vonattal, repülővel, hajón, csónakkal, lóháton, lovas kocsin, kerékpáron, gyalog?
- *A vendég kiszolgálása* – tudok-e a vendégnek, az igényeinek megfelelő mennyiségű és minőségű ellátást (szállást, étkezést, szolgáltatást), programot biztosítani, illetve amennyit tudok, az kiknek felel meg?
- *A partnerek meghatározása* – vannak-e a környezetemben olyan társak, települések, akikre/amelyekre számíthatok, akikkel/amelyekkel együttműködhetek, akik/amelyeknek segítenek, s akiknek/amelyeknek alkalmasint én segítek?
- *A megtartóerő kérdése* – mennyi ideig tudom a vendéget lekötöni, számára vonzó kínálatot nyújtani, illetve amik vannak, azok mennyi időre kötik meg a vendéget?
- *A gazdaságélénkítő hatás* – hogy tudja szolgálni az idegenforgalom a helyi gaz-

daságot, illetve mekkora kör indul meg általa?

A vizsgálat után azt mérlegelte, hogy **hogyan tehetnénk alkalmassá a településünket a vendégfogadásra és a vendég megtartására?** Az elemzés a vizsgálat tételein alapulva a következő konklúziókra vezette az előadót:

- A *különlegesség* – érdekes az, ami máshol nincs, vagy nem úgy van – tehát keressük meg, vagy találjuk ki magunknak, amiben különbek tudunk lenni másoknál! Lássuk magunkat a más szemével is, hogy a sajátosságokat felfedezzük.
- Az *önbecsülés* – ne akarjunk mássá válni, mint akik vagyunk (az esetek jelentős részében ez bőven elég)! Erősítsük a saját értékeinket, és ne mások értékeit próbáljuk ellopni!
- A *vonzóság* – legyen mindig rendezett, ápoltt, tiszta a település és környezete!
- A *megérkezés élménye* – az első benyomás mindig meghatározó, ezért ahova/ahol a vendég megérkezik, vagy meglát minket, mindig kapjon különös figyelmet!
- Az *érdekeltség* – a helyiek bevonása minél szélesebb körben az érdekeltségi körbe, hogy elfogadják, és befolyásolni tudják a turizmussal járó folyamatokat.
- A *megfelelőség* – próbáljunk mindenben megfelelni – ha lehet, kicsit túlteljesítve – a vendég elvárásainak!
- A *programok szervezése* – a vendég addig marad, amíg élményben részesül. Ha szeretnénk, hogy „sokáig” maradjon, legalább egy hétre kínáljunk neki programot!
- A *meglepetés* – okozzunk meglepetést azal, hogy nem árulunk el mindent előre önmagunkról, sokkal érdekesebb, ha nem várt szép élményekkel találkozik a vendég!
- A *folyamatosság, fokozatosság* – mindig annyit fejlesszünk, amire megfelelő piacot találunk! Ha túl nagy az ugrás, utána egyet vissza kell lépni! Mindig érezze a vendég, hogy már megint van valami új!
- Az *arányosság* – az egymáshoz kapcsolódó szolgáltatások azonos igény szinten legyenek! Vigyázni kell a „leggyengébb láncszem” effektus kialakulásakor.
- A *kooperáció, koordináció* – együtt (települések és emberek is) sokkal teljesebb, változatosabb, vonzóbb ajánlatot tehetünk, mint külön-külön, az átfedések is elkerülhetők.
- A *közös pénzalap* – amit az idegenforgalomban részt vevők, bevételük egy részéből

hoznak létre, közösen finanszírozandó célokra, közös fejlesztési célok megvalósítására.

- A *több lábbon állás* – a turizmus kockázata miatt célszerű azt kiegészítő tevékenységekkel együtt alkalmazni, illetve induláskor ez legyen a jövedelemkiegészítő.
- Az *önkontroll* – mindig ellenőrizzük magunkat a „vendég szemüvegén át”, hogy vannak-e hibák, amit ki kell javítani! (Magam szemében a gerenda is csak szálkának tűnhet!)
- A *marketing* – kellőképpen megnyerő, figyelemfelkeltő, de mégis szolid legyen!

Az előadás a **feladatok, és a felelőség megfogalmazásával** zárult.

- *Jó idegenforgalmi koncepció* a térségen belül együttműködésre alkalmas településekkel közösen, minél szélesebb szakmai kör részvételével.
- *Pontos felmérés* az ismert és látens értékekről. A lakosság ráébresztése a birtokukban lévő értékek jelentőségére.
- *Tudatos arculatformálás* a település, a térség jellegének, hagyományainak megfelelően.
- Az *utcaképek, épített környezet megtervezése*, a hagyományokra alapozva, színvonalának folyamatos emelése a tervek szerint (falumegújítás).
- Az *idegen, zavaró elemek feltérképezése*, megszüntetése, átalakítása (parabolaantennák, légvezetékek, tájidegen létesítmények, látványt zavaró építmények).
- Az *építés és a közterek* fenti szempontok szerinti szabályozása (HÉSZ, helyi értékvédelem, reklámrendelet, közterület-használat szabályozása).
- A *megközelítés/megközelíthetőség* (közlekedési kapcsolatok) fejlesztése (közút, vasút, kerékpárút).
- Az újonnan építendő *mérnöki létesítmények* helyének gondos megválasztása, környezetbe, tájba illesztése.
- A helyi támogatási rendszer az idegenforgalmon keresztül, mint beszállítót támogatja a *helyi gazdaság egyéb szereplőit*.
- *Megfelelő színvonalú és szigorúsággal, joggal fellépni képes szakmai felügyelet!*

(Az előadó, kiszaladván az időkeretből, előadását félbe kellett, hogy hagyja, s csak a kérdések alapján volt módja bizonyos részek ismertetésére.)

A térségi szintű örökségvédelmi programról Zágorhidi Czigány Ákos,

a Pannon Helyi Termék Klaszter menedzsere beszélt. 1985-ben létrehozták a Hegypásztor Kör-t amelynek tevékenysége az örökség védelme kicsiben és a régióban. Honlapjukon is így fogalmazódik meg: A Hegypásztor Kör-t 1985-ben helyi fiatalok alakították a Vas megyei Oszkó községben. Egyesületünk célja, hogy a faluhoz tartozó szőlőhegy műemléki értékű préházait lehetőség szerint megmentse, valamint kulturális programokat szervezve megpróbálja élénkíteni a falu életét, felelevenítve annak hagyományait.

A Kör szervezi a hagyományos fesztiválokat, ünnepeket, színjátszó kört, amelyben a falu apraja-nagyja együtt játszhat.

Készítenek zsuppot, annak a megfelelő gabona természetétől, aratásától, kötésétől a tetőkre történő felkötéséig. A munkában egyre több fiatal vesz részt örömmel, ami a saját értékek őrzésében megnyilvánuló mi-tudatot, a közösségi összetartozás érzetét erősíti, és mellékesen egyre gazdaságosabban művelhető. A Vasi Hegyháton több település pin-céinek felújításában közreműködnek, hiszen egy tervezhető „Bor-út” csak így jöhet létre. Tele-házat és többfunkciós közösségi házat működtetnek (pályázatokon kapott támogatások jó felhasználásával). Honlapot tartanak fenn s azon tevékenységeik nagy része megtalálható: www.oszko.hu.

Térségi működésük kiterjed a Vasi Hegyhátra, amelyen 23 település értékeinek dokumentálását végezték el. Körükben „Borbarát kör” működik, s néprajzi gyűjtést is végeznek, beleértve az arra alkalmas anyagok digitalizálását is.

LEADER alapon fejlesztik az „Örökségvédelmi Program”-ot Oszkón (2002) Vasi Hegyháton (2003-2004). A tartalma:

1. Szakmai háttér fejlesztése:
  - Szlovén–magyar regionális konferencia
  - Szakmai ajánlások összeállítása
2. Szemléletformálás:
  - Három térségi műhelyfoglalkozás
  - Néprajzi tábor
  - Művészeti alkotótábor
3. Kulturális és néprajzi értékek gyűjtése, digitalizálása
4. Örökségvédelmi kiadványok
  - Multimédiás CD – interjúk, képek, dokumentumok
  - Örökségtár – Helytörténeti dolgozatok gyűjteménye

Megalakították a Pannon Helyi Termék Klasztert, amelynek Fő célja, a régióban felkelhető és előállítható mezőgazdasági és kézműipari termékek összegyűjtése, hatékony előállítása, egységes arculatú megjelenítése, piacra jutásuk segítése.

- Ennek körében több mint 80 kézműves és termelő felkeresése, részletes felmérése készült el és 3 szintű besorolásuk a közös munkához.
- Több megyei vásárban, jótékonyági akción jelentek meg.
- Kialakították a klaszter arculatát, ezen belül a Klaszter logó megterveztetése, a kistáj-egységek lehatárolása és logók kialakítása, csomagolóanyagok terveztetése (tás-

kák, díszdobozok), elkészült a Klaszter márkakézikönyve és a rendszeres hírlevelek elindítása.

2007–2008. éves terveik az értékesítés és egyéb területeken:

- gyógyfürdőkben, hotelekben bemutatás és értékesítés
- saját bolt kialakítása – Szombathely, Megyeháza
- webes értékesítés elindítása, katalógusból való értékesítés
- vásárokon és nagyszabású kulturális programokon Klaszter által szervezett kedvezményes megjelenés
- (Utazás 2007, Szent György-napi Vásár, Savaria Karnevál, stb.)

– helyi termékeken alapuló foglalkoztatási projektek kistelepüléseken (szociális gazdaság)

- fogyasztói tudatformálás – iskolák, média, oktatófilm készítése
- képzések termelők részére
- technológiai fejlesztések segítése termelőknél pályázatok révén: műhelyfejlesztés, eszközbeszerzés

Szentgotthárd szerepének a hely szellemének felvázolását **Németh István**, megyei főépítész végezte el, ismertette III. Béla királyunk rendelkezését az 1183-as ciszterciata apátság alapításáról, a vízi energiák felhasználását az építkezéseknél, az első templom, majd a barokk apátság építését, a közelben Rábagyarmat román kori templomát. A „barokk út” szentgotthárdi indításakor nem hagyható figyelmen kívül a (akkor még) habzó Rába, az Opel Szentgotthárd és a készülő szemétegető.

Szentgotthárd a Magyarországi barokk út kapuja címmel Bartyik Zsuzsanna Tünde tartott előadást a város létező és tervezett turizmusáról.

Ismertette a turizmus szervezésében együttműködő közösségeket és önkormányzatok szerepét, nevezetesen, hogy Szentgotthárd városa, a kistérsége és az őriszentpéteri kistérség mint egymást kiegészítő turisztikai célrendszerek nagyon jól tudnak, tudhatnak, és egyre jobban tudhatnának dolgozni együtt a térség turisztikai fellendítésén.

Az előadó részletezte Szentgotthárd történelmi és kulturális értékeit, az általános ismeretek és a turizmus által felhasználhatóság szempontjai szerint.

– III. Béla király 1183-ban apátságot alapított a Rába és Lapincs összefolyásának vidékén, ahová ciszterci szerzeteseket telepített a Franciaországbeli Trois Fontaines-ből.

– 1556-ban Széchy Margit kegyúrnő a cisztereket fegyvereseivel űzte el Szentgotthárdról.

– 1605-ben Wolfgang Tieffenbach generális a templomot és a monostort felrobbantotta.

– 1675-ben Széchenyi György kaloccai érsek rendbe hozatta a romokban heverő templomot, mely a XVIII. sz. közepén elvesztette jelentőségét – egy újonnan épített

ESŐ- ÉS SZENNYVÍZTARTÁLYOK (ÉMI ENG.) HÁZ- ÉS KERTELLÁTÓ ESŐVÍZRENDSZEREK EGYEDI VÍZELLÁTÓ RENDSZEREK EGYEDI SZENNYVÍZKEZELÉS

KONTAKT-R KFT
8200 VESZPRÉM,
KÁDÁRTAI U.27.
T/F: 88/44-22-30/31

WWW.ESOVIZGYUJTES.HU

templom miatt – és gabonatarólót alakítottak ki belőle.

- A Magtár-templomot 1988-ban felújították és Színházzá alakították át.
- Robbert Leeb (1728-1755) heiligenkreuzi apát a szentgotthárdi apátságot a ciszterci rend számára visszaszerezte.
- A monostor és a templom terveinek elkészítésével Franz Anton Pilgramot kérte fel.
- A monostor kivitelezéséhez 1740-ben fogtak hozzá, a templom alapkövét 1748-ban tették le, 1764-ben már sor kerülhetett a templom megáldására, felszentelésére pedig 1779-ben került sor.
- A templom első orgonája 1764-ben készült, az eredeti barokk szekrénybe 1987-ben került új mechanika.
- A templom tornyában található Nyugat-Magyarország legnagyobb harangja, amely közel 40 mázsás.
- 2007 tavaszára befejeződött a tetőszerkezet felújítása.

A város jövőjét a gazdaságfejlesztésben az ipar, a közlekedés, a kereskedelem és a tudatosan fejlesztett idegenforgalom által látja javulónak, jó pályán tarthatónak. Ez egy mondatban, emblémaszerűen megfogalmazva: Tudatos fejlesztéssel a fenntartható turizmus kialakítása, a város és térsége versenyképes turisztikai célterületté tétele, és ezzel megteremteni az itt élők számára a jólét alapjait.

A tudatosan fejlesztett turizmus irányjai (részletezés nélkül)

- Egészségturizmus,
- Termálturizmus, és a rá alapozható gyógyászat.
- Tradíció – kultúra – művészet a hármashatár térségében.

A döntések után jelentősége a szervezettefejlesztésnek lett. A szervezetépítés első lépése a Pannon Kapu (PK) Kulturális Egyesület létrehozása volt. Következő lépés: Desztináció Menedzsment Bizottság felállítása.

Az előadó ezután a **pénzhez jutás lehetséges útjait** mutatta be, külön hangsúlyozva az Interreg III/B. program jelentőségét, benne a CADSES programot. Bemutatta a ma aktuális CHIRON programot. (A projekt név anagrammájának névadója Chiron (Kheirón), Homérosz szavaival „a legnemesebb kentaur”, a görög mitológia számos hőisének, így Akhilleusznek is nevelője. Chiron, a fajtájától eltérő módon szelíd, gyógyító erővel

rendelkező, sőt a sajt készítésének titkát is felfedező kentaur, a mitológia szerint Szaturnusz fia, Uránusz unokája volt). A program keretében a „barokk út” pályázat fut.

Az Európa Tanács 1987-ben hirdette meg az Európai Kulturális Utak programját, felhívandó mindannyiunk figyelmét a földrész kulturális örökségének egységes egészére. Európában már mintegy 100 tematikus útvonal van, ebből 21 elnyerte az Európa Tanács hivatalos útvonala címet.

A magyar barokk útjának létrehozását a MTESZ kezdeményezte 1998-ban, s ezt követően készült el az az első projekt, amely egy másfél éves rendezvénysorozat megvalósítását tűzte ki céljául. A 2000 év februárjában kezdődő sorozat állomásai voltak Vác, Székesfehérvár, Kolozsvár, Győr, Kecskemét, Keszthely, Eger, Budapest, ahol a záró rendezvény is lebonyolításra került.

Szentgotthárd városa esetén – többek közt – az alábbi célokra fordítható a pályázaton nyert pénz:

- Kulturális Turisztikai Információs Központ létrehozása (a Színház épületében, beleértve az új kommunikációs módszereket, úgymint: érintésképernyős információs infokioszkok, többnyelvű multimédás megjelenés)
- A kulturális turizmus középpontba helyezése, fejlesztése
- A kulturális turizmus fejlesztése és kommunikációja példakézikonvén megalkotása
- Turisztikai kiállításokon való megjelenés mind az Európai Unióban, mind a csatlakozásra váró országokban.

Az előadó ismertette röviden a pályázat anyagi lebonyolításának és ellenőrzésének rendjét, illetve az eddig elvégzettek.

Az előadások után érdekes beszélgetés folyt a turizmus költési kiterjedéséről, a tapasztalható, vagy sajnos nem tapasztalható pozitív demográfiai folyamatokról, a „barokk út” kastélyokra kiterjedő folytathatóságáról, s mindezek lehetséges településrendezési kapcsolódásairól.

Ezek után – **Ongjerth Richárd** okl. építészmérnök **elnökle** alatt – egy rendkívül érdekes előadást hallgathattunk meg a **„kistérségi szintű infrastruktúra-fejlesztés”-ről Hanczár Zsoltné közmű szakági tervezőtől.**

Beszámolt róla, hogy egy vizsgálatot végeztek az infrastruktúra-ellátottság és a kistérség

gazdasági fejlettség viszonyára. A vizsgálat a következő területeket érintette: a kistérségek fejlődését a közműellátás miként befolyásolják, illetve a közmű fejlesztése hogy hat a falvak, az egyes kistérségek fejlődésére.

A vizsgálat indítékaként említi, hogy évek óta vizsgálják az egyes települések, településcsoportok, térségek fejlődésének mik a mozgató rugói, illetve minek a segítségével lehetne a fejlődési folyamatot elindítani, vagy gyorsítani. (Elsődleges fejlesztő erő a természeti-táji-gazdasági-történelmi adottságokból eredő predesztináció.)

Természetesen ezen egyéb tényezők mellett a közműellátottságnak biztosan van, de nehezen bizonyítható szerepe a települések fejlődési folyamatában.

Ennek a kérdésnek a boncolgatása különös szerepet kapott, mióta az ország népességszáma csökkenő tendenciájú és előtérbe kerül annak vizsgálata, hogy mitől néptelenedik el egy település, egy-egy térség, illetve mitől veszti el a gazdasági életképességét, s ebben a közműellátás milyen szerepet játszik. (Korábbi kutatás rávilágított arra, hogy a II. világháború után megváltoztatott társadalmi-gazdasági szemlélet, a nők munkába állása, a városi ipari üzemek munkaerőigénye elvonta az embereket a falvakból, miközben a mezőgazdasági munka leértékelődött, ekkor a falvak népesség fogyását a munkaerő-elvándorlás okozta. Az öregek csak rövid ideig maradhettek. A falvak előregedési folyamatát a közművesítés, ezen belül a gázellátás kiépítése állította meg.)

A következő számban folytatjuk.

Körmendy János

VALKO®-BIZTOSÍTÁSOK

- *kiemelkedő fedezetekkel*
- *egyédi feltételekkel*
- *speciális szakmai felelősség-biztosítási védelmet ajánl*

- *segíti Önt a biztosítási védelem működésében és az esetleges károk rendezésében*

e szakmai terület kiváló ismerője,
a Magyar Építész és a Magyar Mérnöki Kamara
és tagjaik biztosítási képviselője, a

VALKO®-INTERNATIONAL

Biztosítási Alkusz, Képviseleti, Tanácsadó
és Szakértői Kft.

H-1066 Budapest, Teréz krt. 40.

Tel.: (36-1) 331-9677, 269-5408, 311-3087

Fax: (36-1) 331-9584

▶ Pilis Város Önkormányzatának állaspályázata

Pilis Város Önkormányzatának jegyzője pályázatot hirdet, műszaki ügyintézői állás betöltésére.

Pályázati feltételek:

- magyar állampolgárság,
- büntetlen előélet, cselekvőképesség,
- magasépítő építőipari technikai végzettség, vagy egyetemi vagy főiskolai szintű építészmérnöki, építőmérnöki (szerkezetépítő, magasépítő üzemmérnöki) szakképzettség, főiskolai szintű településmérnöki (városgazdasági mérnöki) szakképzettség.

Ellátandó feladatkör: Építésügyi hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítése, építésügyi nyilvántartások és egyéb építésügyi munkakör.

A pályázatok benyújtásának határideje: A Belügyi Közlönyben való megjelenéstől számított 30 nap.

A pályázatot zárt borítékban Pilis Város Önkormányzatának jegyzőjéhez kell benyújtani. Cím: 2721 Pilis, Kossuth Lajos u. 47. tel.: 29/498-143. A borítékra kérjük ráírni: „Pályázat műszaki ügyintézői munkakör betöltésére.”

A pályázat elbírálása a benyújtási határidő lejártát követő 15 napon belül történik.

Az állás az elbírálást követően azonnal betölthető.

A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet: dr. Csiki Gábor jegyzőnél a 29/696-323, vagy 29/496-826 telefonszámokon.

Pilis, 2007. október 24.

dr. Csiki Gábor
jegyző

▶ A Budapesti Építész Kamara közleménye

A Budapesti Építész Kamara Elnöksége, Felügyelő Bizottsága és Szakmafelügyeleti Bizottsága 2007. november 15-i együttes ülésén meghallgatást tartott a Budapest, I. ker., Dísz tér tervezésével kapcsolatban.

A meghallgatáson megjelent:

Kis Péter építész, 2004. évi tervpályázat nyertesének képviselője; dr. Mezős Tamás KÖH-elnök; dr. Fiala István, a fenti tervpályázati zsűri elnöke; Mányi István építész; Deák Zoltán építész; Káldi Gyula építész. A Budapesti Építész Kamara állásfoglalása a következő:

A „Budavár-Dísz tér 17.” tervezési területén csak nyilvános, titkos tervpályázat lefolytatását követő közbeszerzési eljárás keretében nyertesnek hirdetett tervezőtől és terve alapján lehetséges a tervezői szol-

gáltatást megrendelni és elfogadni. Megállapítottuk, hogy a fenti tervezési területre kiírt, 2004. november hónapban sikeresen zárult tervpályázat alapján, a megrendelő a tervpályázat nyertesével, Kis Péter Építészműterme Kft.-vel eredményes tárgyalásos-meghívásos közbeszerzési eljárást folytatott le. Az ennek alapján létrejött tervezési jogviszony a mai napig lezáratlan.

A kialakult helyzet nem rendezhető a Kis Péter Építészműterme Kft. részvétele, és felelős megrendelői döntések meghozatala nélkül. Aláírók:

Benczúr László, Bolberitz Henrik, Dévényi Tamás, dr. Enczi János (ügyvéd), Hönich Henrik, Mónus János, O. Ecker Judit, Schwarczuk Ágnes, Somogyi-Soma Katalin

A Magyar Építész Kamara Elnökségének 2007. november 16-i állásfoglalása

A „Budavár-Dísz tér 17.” tervezési területén csak nyilvános tervpályázat lefolytatását követő közbeszerzési eljárás keretében nyertesnek hirdetett tervezőtől és terve alapján lehetséges a tervezői szolgáltatást megrendelni és elfogadni, vagy új tervpályázati program alapján új tervpályázat keretében kell kiválasztani a tervezőt.

MÉK Elnökség

Az ügygel kapcsolatos aktuális információk a www.mek.hu kamarai honlapon olvashatók.

Közlemények

TISZTELT KOLLÉGÁK! A 2007. novemberi Építész Közlöny 5–6. oldalán megjelentünk az idei **PRO ARCHITECTURA DÍJASOKAT.** (A díj elbírálásában résztvevő zsűritagok 3 éves mandátuma a mostani jelöléssel le is zárult.) Közvetlenül a cikk után a 7. oldalon megjelentettük a következő 3 évre vonatkozó, kamaránk által delegált zsűritagok neveit, akiket várhatóan a szakminiszter a közeljövőben fog kinevezni. Az egymás utáni 2 cikk félreértésre adhatott okot a kevésbé figyelmes olvasók számára. Természetesen a MÉK Elnöksége határozatában szereplő jelölés a következő 3 évre szól.

Élér István, a MÉK elnöke

TÁJÉKOZTATOM A TISZTELT KOLLÉGÁKAT, hogy **ESZTERGOM,** Deák Ferenc u. 45. sz (17060 hrsz.) alatti, valamint Bakonyzentkúty, Jesterhegy u. 10. (39. hrsz.) alatti ingatlanokra vonatkozóan Kecskeméti Csaba megbízóval lezáratlan és kifizetetlen tervezői szerződéssekkel rendelkezem. Kérem T. Kollégákat hogy ezekre az ingatlanokra és a fenti megbízónak tervezési munkát ne vállaljanak el, tekintettel a MÉK Etikai Szabályzata vonatkozó előírásaira.

Bakos Géza építész É1/11-0028/04

Tisztelt Kollégák! **KORÁBBAN ÍRT,** és az Építész Közlönyben megjelent felhívásomra, miszerint a **MARCALI-BORONKA** területén lévő kastélyépület előkészítő terveinek díja rendezetlen, az érintett beruházói csoport jelentkezett és tartozását – külön megálapodás alapján – rendezte. Így a feleknek egymással szemben a

továbbiakban semminemű követelése nincs. Ezek alapján az érintett projekt tervezési munkái az etikai szabályok megsértése nélkül vállalhatóak.

Troll István

Az **ARCHITEC-TEAM KFT.** 2007 márciusában elkészítette a **GÜL BABA TÜRBE** rekonstrukciójának befejező szakaszára vonatkozó építési engedélyezési és kiviteli tervdokumentációt. Az építési engedély jogerőre emelkedés fázisában van. A Megbízó, a Kincstári Vagyoni Igazgatóság a tervezési díjat a mai napig nem fizette ki. Érvényes szerződéssel rendelkezőnk. Felhívjuk a T. kollégák figyelmét arra, hogy a fenti témában tervezési-művezetési feladatot ne vállaljanak, mert etikai vétséget követnek el.

Varga Lea É1 01-2310

ügyvezető igazgató, építész vezető tervező

ÉRTESÍTEM A TISZTELT KOLLÉGÁKAT, hogy a **ROTANAH KFT.** 1117 Budapest, Október 23. u. 14 (aláíró: Hussininé Zentai Zsuzsa) részére Rendelkezési mód változás: kereskedelmi üzlethelyiségből török stílusú kávézó megnevezéssel 1114 Budapest, Bocskai u. 23. hrsz. 4370 címre teljesített, de pénzügyi szempontból lezáratlan tervezői szerződéssel rendelkezem (a tervezői díjat a megrendelő nem fizette ki.), ennek ellenére a megbízó birtokában van a tervdokumentáció 1 példány. Kérem a Tisztelt Kollégákat, hogy a MÉK Etikai-Fegyelmi Szabályzata értelmében ne vállaljanak tervezési megbízást a tárgyi ingatlanra. Köszönöm a Kollégák megértését.

Horváth Károlyné É3 19-0038/04

TÁJÉKOZTATOM A TISZTELT KOLLÉGÁKAT, HOGY GYÓRSZEMERE közigazgatási területére eső Nagyszentpál Liget

utca 19., 1617/72 hrsz.-ú telekre Resperger Márta mint tulajdonos által megrendelt kétlakásos családi ház tervezői szerződésének aláírását az előterv elkészítéséig halogatta, majd megbízását visszavonta. A terv műszaki tartamát elfogadta, de a már elkészült munkarész tervezési díját nem kívánta kifizetni. Ezért kérem, hogy az adott telekre tervezési megbízást az előtervvel azonos, vagy hasonló műszaki megoldással (tartalommal) ne vállaljanak, tekintettel a szerzői jog védelmére és a MÉK Etikai Szabályzatban foglaltakra.

Sinkó Zoltánné E-2-08-0173

A **KONSTRUMA MÉRNÖKI IRODA KFT.** nevében tájékoztatom a tisztelt Magyar Építész Kamarát és a tisztelt építész kollégákat, hogy cégünk és a **Mohács Ház Kft.** (székhely: 1065 Budapest, Nagymező u. 40., ügyvezető Katona Adél) között a Budapest XIII., ker. Mohács u. 27992/1 hrsz.-ú ingatlanon megvalósítandó beruházás tárgyában fennálló elszámolási vita felek kölcsönös megegyezésével lezárult.

A **KONSTRUMA MÉRNÖKI IRODA KFT.** nevében tájékoztatom a tisztelt Magyar Építész Kamarát, hogy cégünk és a **SID Properties Kft.** (székhely: 1065 Budapest, Nagymező u. 40., ügyvezető David Schlomovitz) között – a Tiszaújváros, Mátyás krt. 657/24 hrsz.-ú ingatlanon létrehozandó Piramis Kereskedelmi Központ tervezése tárgyában – fennálló elszámolási vita felek kölcsönös megegyezésével lezárult.

Dr. Oláh M. Zoltán

ügyvezető igazgató

A kamarai tagok által megjelentetett közlemények tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.